

KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA

Nr. 4. XIII aastakäik

TEATAJA

15. veebruaril 1938

Ilmub kaks korda kuus.

Tellimishind:

Aastas . . . kr. 2.50
Poolaastas . . . " 1.50
Välismaale . . . " 5.00
Poolaastas . . . " 3.00

Toimetus ja talitus

Kaubandus-tööstuskoda, Tallinn, Pikk t. 20
Kõnetraat 426-15. Toimetaja kõnetunnid:
igal äripäeval 12—2 p. l.

Kuulutuste hinnad:

1/1 lhk. . . kr. 30.00
1/2 " . . . " 16.50
1/4 " . . . " 10.00
Kaanekülgedel—kokkuleppele

Sisu: Meie metallitööstuse arenguspori ümberkorraldus tabas raskesti linakaupmehe tööaja seaduse käsitlemine meie laevades olgu ühtlane. Uued komisjonide kaasistujaid. Uued minimaalveotariifid rannasõiduks. Põhpanuks laevaomanikele ja kaptenitele. Mineraalvete ja karastusjookide töösturid ei jõua kokkuleppele. Uusi tööstusettevõtteid. Leipzigi kevadmess algab 6. märtsil 1938. a. Äride register Toiduainete turg. Välisbörsid. Kaubahindu. Tallinna börsi kursisedeld.

Tallinna Linna
Keskraamatukogu

LEIPZIGI KEVADMESS 1938

MUSTRIMESS

6. — 11. MÄRTSINI

TUNTUD HINNAALANDUS KÕIGIS

KODUMAA JA VÄLISMAA REISI-

UHENDUSIS

SUUR TEHNILINE MESS

JA EHITUSMESS

6. — 14. MÄRTSINI

AUAMETLIK ESINDUS:

HERBERT E. RENTER, TALLINN

L A I T. 29 — 1, TEL. 478-35

ASEA

ALLMÄNNA SVENSKA ELEKTRISKA AKTIEBOLAGET

SKF

AKTIEBOLAGET SVENSKA KULLAGERFABRIKEN

PEAESINDUS JA LADU

LINKE & MARTINSON

TALLINN, VENE TA

TELEFONID 432-86, 4

EEKS-MAJA

Juhatus ja peakontor Tallinnas

Vabadusväljak 10

Telefon 478-08 (kod. keskj.)

Meie metallitööstuse areng

N. Essen.

Iga tööstuse tegevusala hindamine selle osatähtsuse mõttes rahvamajanduses on minu arva-tes seotud peamiselt kahe olulise faktoriga, ja nimelt:

1) sel alal teatavate aastate jooksul töötanud inimeste keskmise arvuga ja

2) nende töötajate teenistuse tasemega, võrreldes teiste aladega.

Kolmanda faktorina tahaksin veel lisada asjaolu, kui võrd üs või teine tööstusharu on suuteline ära kasutama paremaid konjunktuuriaas- taid oma rahva üldmajanduse huvides, s. o. esma- joonel töömahu kindlustuses, ja seda, et teata- vatel eeltingimustel olla võimeline jätkama kriisi- aastail oma tegevust kavatsesid suunas ilma suu- remate vapustusteta.

Meie metallitööstuses, nimelt metallitööstuse osas, tegutsevate isikute arv ulatus viimaste amet- likult avaldatud andmete järgi 6.480; sellega on see ala, tekstiilitööstuse järele, suurusel teisel kohal. Suure osa töötajajärgist moodustavad oskus- töölised, mispärast nende töötasu on märksa suu- rem kui teistel tööaladel. See võrdlus käib ka metallitööstuse ametnike kohta, sest on teada, et eriti kõrgema konjunktuuriga aastail tehniliste jõudude, s. o. inseneride, tehnikute ja meistrite, tasu on kõrgem kui ametnikel teistel aladel, kus need on suhteliselt rohkem, ilma spetsiaalse ette- valmistuse ja hariduseta.

Kui jälgida tööliste ja teenijate arvu liiku- mist 1929. a. peale, siis saame järgmised arvud:

1929. a. — 3797	1934. a. — 3676
1932. a. — 3377	1935. a. — 4605
1933. a. — 3305	1936. a. — 5363
	1937. a. — 6480

Kui meie metallitööstus praegu omab selle kõrge ja silmapaistva taseme Eesti tööstuses, siis peab ütlema, et see on saavutatud suurte jõupingutustega, mitte vähema riisikoga ja pika- ajalise pideva tööga. Viimase 7—8 aasta kestes on see tööstusala läbi teinud suure põhjapaneva murrangu, arenedes peaaegu lootuseta tööolu- dest praeguse tasemeni. See võimaldab nüüd jul- gemini vaadata tulevikku, jätkates tööd endale seatud suunas, täiendada oma seadeid, laiendades tegevust järkjärgult võimaluste piinides ja, mis on praegu eriti akuutne, ratsionaliseerides tööprotsessi.

Mis oli siis õigupoolest põhjuseks, mis 8—9 aastat tagasi tõsiselt ähvardas meie suuremad metallitööstused viia raskustesse, piirates mitte üksnes nende tegevust, vaid ähvardades koguni tööstused sulgeda? Kui jätta kõrvale konjunktuu-

rilised mõjutused, siis oli üks tähtsaimaid asja- olusid metallitööstuse eduka tegevuse pidurda- misel, et need tööstused selleks ajaks ei olnud veel suutelised end kohandama meie oludele ega kindlustama endale stabiilset turgu. Teatavate ringkondade piüüded neid tööstusi abistada eba- õnnestunud tellimistega, nagu see m. s. 1922/23. a. toimus vene kõlbmatute vedurite parandamisega, ei toonud mingisugust, isegi mitte ajutist, para- nemist, vaid need said mõnele tööstusele isegi saatuslikuks.

Peab märkima, et sel ajal, s. o. umbes 10 aastat tagasi, laiemates ringkondades metallitöös- tus oli väga vähe populaarne, puudus täiesti usk selle tööstusharu võimeisse ja väljavaateisse tulevikku. Tööstusel ei olnud ka mingit tollikaitset, et kergendada võistlust lihtsaimategi seadete hankimisel kodumaal: tihti toodi välismaalt sisse masinaid dumping-hinda- dega.

1929/30. aastail esinesid asjast huvitatud töö- surite ringkonnad valitsuse ees palvega maksvad tollitariifide määrad võtta revideerimisele. Pike- mate arutuste ja nõupidamiste järele leidsid aval- dused tähelepanu. Uued tariifid tõid, kui mitte kohe, siis pikapeale, kaupade parema turustamise mõttes tulu: selle kaitse moraalne külg oli aga palju tähtsam, sest meie metallitööstuseil oli juba selge, et nende seisukorrast ja ümberkorraldami- se vajadusest meie üldhuvides saadi õigesti aru ja suhtumine omatööstusse hakkab võtma uut suunda. Uute tollimäärade maksmapanemisel võeti ühtlasi üles põhimõte, et rauatööstusele tarvisminevaid tooraineid, nagu malmi, rauda, plekki jne., tuleb lubada kas tollita või kõige madalama tolliga sisse tuua. Umbes samal ajal, 1929/30. a., otsustati mõne riigiasutuse nimel, peaaesjaliselt Teedeministeeriumi korraldusel, suu- nata mõned suuremad hanked kodumaa tööstu- sele. Ma nimetaksin siin kõigepealt teedehituse masinaid, nagu teehöövliid, kivipurustajad ja esi- mesed 10 k.-r. vedurid ning ühe meie maa suuri- ma ning tähtsaima jõujaama aurukatelseaded 100.000 kr. väärtuses. Need tellimised meie 2—3 tähtsamale käitisele olid nagu katseks, võimal- dades neil näidata oma võimeid säärase vastu- tusrikaste ülesannete täitmisel. Nüüd, kus on möödunud palju aastaid, on erapooletu hinnang igati võimalik — ja peab tunnustama, et nende tellimistega, olgugi osalt suuremate aineliste kah- judega, tulid meie suured metallitööstused toi- me, täites need korralikult. See nähtub juba sel- lest, et säärase tellimiste kordumine leidis hil-

jem mitmel korral aset. On selge, et need -- olgugi suuremad, riiklikud, siiski juhuslikud -- riigi eelarvetega seotud hanked ei saanud suurematele käitistele kindlustada küllaldaselt püsivat ja jooksvat töökoormatust.

Siinkohal ei saa jätta märkimata ühe meie vabrikutegevust: ajal, kus tööpuudus oli eriti terav, suutis ta $\frac{3}{4}$ aasta jooksul hankida suuremaid välistellimisi meie naaberriikidest; nende tellimiste väärtus (külmseaded, tapamajade ja piimatalituste aurukatlad, seaded ja masinad) ületas 1,2 milj. krooni. See oli suur abistav tegur, eriti arvestades tolleaegsete tellimiste puudust kodumaal.

Järgmise tegurina, mis meie metallitööstuse tegevuse arendamisel on mänginud suurt osa, tuleb nentida meie põlevkivitööstuse tellimisi. Algul väiksemas ulatuses, kuid juba 1931/32. aastal usaldati ühe vabriku ehitus täieliselt kodumaa tööstusele. Sellele on järgnenud kuni käesoleva aastani veel 3 suure sisseseade chitamine. Nende tellimiste üldväärtust 5 aasta jooksul võib hinnata vähimalt 7 milj. kroonile. See töö andis mitme aasta jooksul ligikaudu 300 metallitöölisele püsivat tööd.

Seega tuleb konstateerida, et meie aina arenev põlevkivitööstus on tihedasti seotud meie suuremate metallitehastega. Suur osa nende seadeist on mitte ainult meil, Eestis, chitatud ja eesti inseneride ja asjatundjate poolt käima pandud, vaid ka tegelikult suurte kogemuste ja julgete katsete varal projekteeritud ja täiendatud. On kindel, et meie põlevkivitööstus tulevikuski annab meie masinaehitustehaseile võrdlemisi kindlat tööd, seda esmajoones seadete korrashoiu ja paranduste alal.

Edasi nimetatud tööolude juures oli ühtlasi märgata juba 1931/32. aastail laiemate ringkondade üha paremat suhtumist meie oma metallitööstusele: nii meie töösturid kui ka kaupmehed hakkasid rohkem arvestama omatööstust ja riigiasutuste eeskujul suunama tellimised ja ostud rohkem kodumaale. See põhjapanev pööre andis suuremaile tehaseile julgust, paralleelselt juba nimetatud tellimiste täitmisega, mitmekesistada oma metallituru kaupade toodangut. Igasugused majatarbed, keskkütteseaded ja korrapärane jooksev suurejooneline põllutööriistade ja masinate valmistamine on selle tõenduseks. Need väiksemad turuartiklid, mis meie majanduses on aga väga kohkearvuliselt nõutavad ja mille valmistamine kodumaal on igati tervitatav, andsid võimaluse asuda osade lattu valmistamisele ja nende korrapärasele turustamisele selleks ellukutsutud organisatsioonide kaudu. Tekkis lähem kontakt tootja ja tarvitaja vahel. Meie

metallitööstuse tooteist hakkas rohkem huvi tundma ka meie põllupidaja, majachitaja ja kaupmees üle maa. Olid loodud eeldused, mis tagasid normaalse vahekorra kindlustamise tootja-kaubalevitaja ja tarvitaja vahel. Vastastikuse usalduse tõttu läks meie metallitööstusel korda chitada oma edaspidise tegevuse jaoks tarviline kindel alus; tema tegevus meie rahvamajanduse huvides leidis täie tunnustuse nii valitsuse kui ka meie rahva seas.

On iseendast arusaadav, et metallitööstuse toodangu suurenemine nõudis suuremate tehaste mehaaniliste seadete täiendamist uute masinate soetamise, chituste püstitamise ja üldse tööolude parandamise ja korraldamise näol. Mul puuduvad kahjuks andmed viimase 3—4 aasta jooksul ettevõtetud investeerimiste väärtuse kohta, kuid võin ütelda, et üksikuis vabrikuis see väga suur ja ületab olemasolevad amortiseerimise summad.

Suure usammud saavutati aga metallitööstuse poolt pärast nimetatud olukordade tekkimist pideva, asjatundliku ja visa töö ning pingutuste tagajärjel meie inseneride ja tehnikute kaasabil. Selle kõrval tuleb alla kriipsutada meie eesti töölise suurt annet ja huvi igasuguste metallitööde vastu. Kui võrrelda meie oskustöölisi meie naaberriikide omadega, kaasa arvatud ka Soome, siis peab tunnustama, et eesti tööline on nendest oma tööoskuse, täpsuse ja asjatundlikkuse poolest palju parem. Metallitööstuse arenmisel tulevikus tuleb aga erilist rõhku panna uute noorte tööstusõpilaste väljaõpetamisele, mis on praegu meie üldise kutseoskuse tõstmise suur probleem, mille käsitlemine ei kuulu aga selle artikli piiridesse.

Kui võrrelda meie metalli- ja masinaehituse tööstusi mõne teise alaga, siis peab tunnustama, et selles tööstuses on väga palju omapärasust.

Silmatorikav on väga suur mitmekesisus toodangus. Ei ole võimalik siinkohal nimetada kõiki meie metallitööstuse kaupu: me chitame oma laevu, teedehitusmasinaid, moodsaid aurukatla-seadmeid ja lõpuks vedureid, mis, arvult 13, töötavad juba ligi 5 aastat ja millest 10 tk. on praegu chitamisel — nendest pannakse käiku esimesed vedurid lähemal ajal.

Nagu ma juba varem nimetasin, erineb metallitööstus suuresti teistest aladest; ta on tihedasti seotud kõigi meie majandusaladega, s. o.

1) oma tööstusega — nii uute seadete kui ka nende korrashoiu ja paranduste suhtes;

2) põllumajandusega — sest kahe suurema tehase l. a. toodang sel alal ületab juba kr. 600.000—700.000; siia juure tuleb arvata põllumajanduslike käitiste tarvitus uute seadete

järgi, nagu: viinavabrikud, tärklisevabrikud, piimatalitused jne.;

3) ehitusega — sest eranditult kõik meie moodsad clamud varustatakse kodumaal valmistatud keskkütteseadete ja vesivarustusega; on olemas armatuuride tööstused, samuti valmistatakse vanne ja torusid. Nende toodete valmistamine aina kasvab, kusjuures neid veetakse ka välismaale. Tulub nimetada, et üks tööstus on juba mitmel aastal endale seadnud ülesandeks elektritööstetoolide valmistamisel edukalt võistelda välismaa konkurentsiga, mil on soodustatud tollivaba sissevedu nimetatud saadustele;

4) riiklikud tellimised — ma mõtlen siin teedehitusmasinaid, auruvedureid ja igasuguseid teisi riigi ja omavalitsuste eelarveis ettenähtud erilisi seadeid, mis loomulikult teiste riikide eeskujul peavad etendama meie oma metallitööstuses palju suuremat osatähtsust, kui see tegelikult meil seni on sündinud.

Veel tahaksin esitada iseloomustava asjaolu meie metallitööstuse suhtes. Nagu juba tähendatud, läks metallitööstusel korda, hoolimata igasugustest tõketest ja raskustest, aastate jooksul korraldada oma toodangu eksporti Leedusse, Lätisse ja osalt ka Soome. Kui esimesil aastail tellimised olid peaaegselt ainult juhuslikku laadi suuremate seadete peale, siis viimaseil aastail on eksport ka metall-turukaupade, põllutööriistade ja piimatööstuse jaoks vajaliste aurukatelde ja aurumasinate näol omandanud püsiva iseloomu (Kr. 100.000—200.000 aastas).

See kõik näitab piltlikult, et meie metallitööstus on tihedasti seotud kõigi meie majanduselu avaldustega.

Kui võrrelda meie metallitööstust teiste aladega, criti masinaehitus on analüüsides selle tegevust ja saaduste turustamise critingimusi, peab tunnistama, et see on palju raskemas seisukorras kui teised alad.

1) Kõigepealt on osa mehaaniliste seadete chitamist seotud suurema riisikoga, ja kuna tegemist on võrdlemisi kallihinnaliste esemetega, siis on vastutus tööde eest suur ja tehnilised nõudmised väga kõrged.

2) Teiste tööstusalade kaupade turustamise juures lõpeb vastutus ja vahekorid tootja ja tarvitaja vahel iga tehingu juures võrdlemisi lühikese aja jooksul. Masinate ja keerulisemate seadete juures rauatöö alal on see vahekorid sootuks teissugune: vastutus iga eseme eest mitte ainult oma töö headuse, vaid ka välismaalt soetatud materjali kui ka konstruktsiooni otstarbekohasuse eest ulatub tavaliselt meie oludes ühe kuni kahe aastani, s. t. et ainult pikema aja möödumisel annab tööstur lõplikult oma tööd

tellijale üle. Kui seda kohustust vaadelda lähemalt, siis võib kujutella, kui suure ettevaatusega, piinliku tähelepanuga, suurte jõupingutuste ning kõrgete tehniliste teadmistega on tarvis metallitööstustel tegutseda, et täita hangete tingimusi ja vältida suuremaid ainelisi kahjusid. Äpardused suuremate ja kallimate seadete valmistamisel võivad kergesti saada kogu ettevõttele saatuslikuks, rääkimata säärestel juhtudel laiemates ringkondades pikemaks ajaks tekkivast umbusaldusest tööstuse vastu.

Kuna usalduses meie metallitööstuse vastu ühe või teise vastutusriikka töö suhtes ollakse tellijate poolt tihti tagasihoidlik, siis, et tagada endale suuremat kindlustust, seatakse omatööstusele palju karmimad tehnilised tingimused kui spetsiaalvälisfirmadele.

Meie metallitööstuste vastutus oma tööde eest ei käi mitte ainult suurte seadete, vaid ka massiliselt valmistatavate turukaupade ja põllutööriistade kohta. Et säärase vastutuse reaalsus igale tarvitajale oleks alati selge, on üks meie suuremaid tehaseist näiteks põllutööriistade müügi juures kaupmeeste kaudu hakanud andma igale ostjale vastava vastutuskirja.

3) Et kõiki ülaltähendatud nõudeid küllaldasel määral täita, peab see tööstusala omama hästi väljaõppinud kõrge kvalifikatsiooniga tööjõude. Nemad oma oskusega ja laiema silmapiiriga peavad tihti suutma asendada meie tööstuste praegu veel nõrgimat külge — nimelt kallite moodsate tööstusmasinate puudumist tehaseist, sest nende seadmete muretsemine on võimalik alles jõudumööda kogutud amortisatsioon (ressursside) abil. Et tööstusele seda õppinud tööliste järelkasvu paremini kindlustada, on, nagu kuulda, kavatsusel uute tööstusõpilaste õpetamist korraldada suuremal määral selleks valitud eeskujulikumates tehastes, ette valmistades neid meie maa olude kohaselt ja ühenduses teoreetiliste ainete õpetamise korrapärase praktilise tööga töökodades.

4) Meie metallitööstuse, criti masinaehituse, suurt tegevuse mitmekesisust oli võimalik arendada ja tarvilise töömahu kindlustamisel alal hoida selle läbi, et meie tehaste juures tegutsesid laiaulatuselised tehnilised bürood. Nemad moodustavad n.-ü. tehaste aju ja nende tööst oleneb tehaseist väga palju. Nende olemasolu aga tellimiste puudusel halvema konjunktuuri aastail osutub tööstusele tihti suureks koormaks. Arvan, et meie noorte inseneride ja tehnikute töötamine neis büroodes praktiliste ülesannete lahendamisel, enne kui nad asuvad töökohtadele igäüks omal alal, peaks tehniliste kogemuste tundmaõppimiseks leidma suuremal määral kasutamist kui seni. See käib loomulikult ka prakti-

liste tööde kohta töökodades ja montaažikohtades.

5) Välja arvatud väike osa, tuleb kõik tootmiseks vajalised materjalid metallitööstusel hankida välismaalt; nende soetamises sõltume suurel määral igasugustest raua ja metallide konjunktuurilistest muutadustest nii suurte hindade kõikumiste kui ka üldse metallide hankimise võimaluste mõttes. Kõigil on veel mees erakordsed turuolud, mis valitsesid selles mõttes 1936. ja 1937. aastal. Metallitööstused peavad seepärast hoidma suuremaid materjalide kogusid ladudes. See nõuab palju kapitali ja seab neid vajaduse ette kasutada suuremaid krediite. Materjalide olemasolu aga tagab omakorda tööstustele tellimiste saamise väljavaateid, kuna harilikult nõutakse seadmete ja masinate valmistamist lühikese ajaga, aluseks võttes välisfirmade tingimusi, kellel aga selles suhtes on palju avaramad võimalused kui meil.

6) Metallitööstuste laialdase tegevuse alla kuuluvad ka suuremad ülesseadmise tööd väljaspool kättisi, mis nõuavad peale oma eriala ka muid töid, nagu mulla- ja chitustöid ning transporti, millede asjatundlik läbiviimine nõuab omakorda vastavate asjatundjate palkamist.

Üksikute metallitööstuste läbikäimine välismaa silmapaistvamate firmadega on pidev ja laiaulatuslik. On suudetud paljudes riikides luua tihed äriühineline kontakt. Selle tagajärg on: suuremad ja kindlamad võimalused materjalide saamiseks kui ka pikemate kaubakrediitide kasutamiseks. Eriti viimane asjaolu tõendab näitlikult suurt usaldust Eesti tööstuse ja üldse meie majanduselu vastu. Puht-äriühineline tehingute kõrval hakatakse, meie piiratud võimalustest hoolimata, maailma tähtsaimatest firmade ringkonnist üha rohkem tundma huvi meie riigi vastu, õppides seda tundma ja õigesti hindama suurt ülesehitavat tööd, mis viimaste aastate jooksul, tänu õigele ja kindlale majanduspoliitikale, on viinud meie tööstuse ennoolemata kõrgusele. Nelja kuu eest korraldatud ekskursioonil Rootsi näitas kokkupuutumine sealsete tööstusringkondadega, kui hästi seal tuntakse ka meie metallitööstust, kusjuures ei puudu isiklik kontakt juhtivate isikute vahel ja heatahtlik sõbralik suhtumine meile. Arvan, et see pidev, aina arenev läbikäimine välisfirmadega, mis eriti suurte metallitööstuste tegevuses etendab nii olulist osa, on meie rahvamajandusele suure kaudse tähtsusega, mis ei jäta oma mõju avaldamata meie üldistele huvidele.

Ühe säärase avaldusena olgu nimetatud asjaolu, et rida meie masinäehitustehaseid on osanud veel kriisiaastail kasutada seda heatahtlikku suhtumist sel teel, et nad sõlmisid tehniliselt silma-

paistvamate välisfirmadega kokkuleppeid erilise litsentside ja muude kogemuste kasutamise suhtes ning üldise koostöö kohta teatavatel aladel. Nende välisfirmade kogemuste, projektide ja nõuannete kasutamine on olnud meie metallitööstuse arenemisel suureks teguriks, võimaldades paremail aastail ning uute tööalade tekkimisel kui ka üldse meie majanduselu aktiviseerimisel osa võtta suurejoonelistest investeerimistest tarvilisel määral seadmete valmistajaina.

Et töökoormatus viimasel kolmel aastal oli küllaldane, see tuleb suurel määral kirjutada meie Vabariigi Valitsuse heatahtlikule suhtumisele ka sellele tööstusharule. Üldise tööpuuduse möödumisel pidurdas Majandusministeerium oma korraldustega õiglaselt omatööstuse huvide masinate ja mehaan. seadmete kahjulikku importi ja aitas kaasa selle tööstusharu arengule. Suur metallitöösturite pere on kindlasti selle eest tänulik ja loodab tulevikus oma tööd jätkata, teenides rahvast ja riiki veel suurema innuga.

Nagu kõik tööstusharud, seab ka metallitööstus, kelle vastu aina kasvavad tehnilised nõudmised mõõdukate hindade juures, endale lähimaks ülesandeks tööde ratsionaliseerimise ja üldise töökorralduse viimise paremale tasemele, niipalju kui meie olud seda võimaldavad. Selleks on eeltingimuseks, et 1) vähimalt see meie majanduse tähtis tööstusharu lähemas tulevikus enam-vähem küllaldasel määral varustataks tööga; 2) hoitaks ära paralleeltööstuste juuretakkimine; 3) kindlustataks meie senine majanduspoliitika nii tööstuse õiglase kaitse poliitika osas kui ka ettevõtete spetsialiseerimisel teatavatel aladel.

Meie metallisuurtööstus peab oma kättisi rohkem mehhaniseerima uute moodsate masinate soetamise teel. See annab suuremaid võimalusi töö kvaliteedi tõstmiseks, kiiremaks tööprotsessiks ja teenijaskonna, eriti abitööliste, vähendamiseks. Rööbiti sellega, nagu ma juba tähendasin, tuleb meie meistrite ja õppinud tööliste kaadrit täiendada ja üldse nii töötempot kui ka -oskust tõsta. See uus suund peab tooma kasu nii töövõtjatele kui ka tööandjatele. Minul kasutada olevail andmeil on Eesti masinäehitusvabrikuis ühe tööliste toodanguväärtus aastast 4500 Ekr., kuna Rootsis spetsiaalvabrikus, kus ratsionaliseerimine on viimse võimaluseni läbi viidud, on see 9.000 kuni 10.000 kr. Loomulikult säärase toodangut meie oma toodangu mitmekesisuse juures üksikutes tehastes ei saa, kuid peame seda tunduvalt parandama. Tööjaotus üksikute tehaste vahel, vastavalt nende iseloomule ja võimeile, on meie kitsastes oludes üheks tähtsaimaks probleemiks ja eeltingimuseks metallitööstuse edaspidisel ratsiona-

liseerimisel. Kui ei püüta sellest kinni pida, ei saa nõuda metallitoodete odavnemist ega ajakohast kvaliteedi täiendamist ja parandamist. Hindade määramise suhtes ei ole siin midagi karta, sest nii valitsusel kui ka tarvitajal on küllaldane võimalus nende kontrollimiseks ja, kui olukord seda õigustab ja nõuab, vastavate abinõude käsilevõtmiseks. Kui ühel või teisel meie metallisuurtööstustest on täita töid suuremate seadiste juures, siis peab märkima, et tööde ratsionaliseerimiseks ei ole üksi tähtis tehase mööduv üldkoormatus, vaid et toodangu iseloom liigituse mõttes jääks nagu seni on olnud, ja nimelt:

1) massiline tootmine turukaupade näol; 2) suuremad riiklikud ja omavalitsuse hanked, millede ettemääramine metallitööstusele juba väljakujunenud suuruses ja osas meie areneva tööstuse kui ka riigitööstuse, peaaegselt Raudteevalitsuse ja Teedeministeeriumi, pideva tarvituse katteks ei peaks üldjoontes raskusi valmistama. Need ei peaks olema juhuslikku laadi, vaid võimalikult kindlad, ja mitte igakord sõltuma eelarvete võimalustest. Kaitsepoliitikas ja töö ratsionaliseerimises omavad need faktorid põhjapärane tähtsus; 3) olgu mainitud ka kõik muud, kuigi väiksemad, tellimised ja parandustööd, milised on ka suurematele tööstustele tarvilikud; olgugi juhuslikud, moodustavad nad siiski kand-

va osa toodangust. Tööstuse moderniseerimisel ja parema töökorralduse juures avaneb metallitööstustel võimalus neid väiksemaid, kuid kogu meie tööstusele tähtsaid töid täita kiiresti ja hästi. Siis ei tarvitse meie suuremad käitised teistel aladel, nagu seda praktiseeriti, avada oma parandus- ja mehaanikatöökodasid, sest see oleks vastolus meie üldtööstuspoliitikaga, tööajutuse põhimõttega, ja lõpuks tekitaks masinate paralleelset investeerimist.

Paralleelselt meie oskustöölise ettevalmistusega peaksid metallitööstused oma tööstuste ratsionaliseerimise läbiviimiseks võimaldama oma insenerile, tehnikule ja ka meistreile koge muste täiendamise eesmärgil komandeerimisi välismaa parimaisse tehaseisse. Meie metallitööstuste juba nimetatud suhted välismaal tagavad nende kavatsuste teostamise võimalusi. Seda on minu arvates võimalik teha koguni sel teel, et meie noorte inseneride komandeerimist välismaale soodustatakse metallitööstuste kaudu.

Püüdsin iseloomustada meie metallitööstust mitmelt seisukohalt. Loodan, et see aitab kaasa meie metallitööstuse õigeks hinnanguks. See hinnang võib olla siis meie metallitööstustele uueks tõenduseks, et nende püüded ei ole jäänud tagajärjeta, ning on ühtlasi ka arengu pandiks edaspidises töös meie riigi ja rahva kasuks.

Linaekspordi ümberkorraldus tabas raskesti linakaupmehi

Eksport viie firma kätte.

8. veebruaril olid Kaubandus-tööstuskodas koos linakaupmehed, kes linaekspordi ümberkorralduse tagajärjel kaotasid õiguse lina eksportimiseks.

Ärevust linakauplejate ridades tekitas juba Riigihoidja dekreediga läinud aasta 17. detsembril antud Tolli põhitariifide seaduse muutmise ja täiendamise seadus (RT 103—1937), millega lina ja taku väljavedu pandi tolli alla ja mille alusel lina väljavedu edaspidi võib toimuda vaid majandusministri eriloal.

Kuid siis rahustati linakaupmehi, kes käisid Majandusministeeriumis selgitust nõutamas, et mainitud seadus on välja antud selleks, et linaekspordi suunata teatavatesse maadesse ja et senised linakaupmehed, täites neid nõudmisi, võivad Majandusministeeriumilt saada loa edasitöötamiseks ekspordi alal. Alles veel 7. jaan. s. a. kinnitati mõnele linaeksportörile Majandusministeeriumis sedasama ministeeriumi seisukohta ja julgustati kaupmehi ekspordi alal edasi tegutsema.

Seepärast tuli linakaupmeestele teade, et kogu

linaekspord on koondatud vaid viie firma kätte ja kõik teised kaotavad õiguse lina välja vedada, nagu väiksest taevast. Linakaupmehed, kelle hulgas on firmasid, kes juba 200 aastat on tegutsenud linaekspordi alal ning on eesti linale maailmaturul aegade jooksul oma kauba kvaliteet-sortidega teinud kuulsa nime, lahutavad nüüd arusaamatuses käsi ega tea mida vastata oma kaubatarvitajatele Inglismaal, kelledega nad on sõlminud lepingud.

„Uus Eesti“ nr. 33. 3. veebruarist s. a. toob linaekspordi ümberkorralduse põhjustena ette asjaolu, nagu oleks nüüd väljavedu õiguse kaotanud linakaupmehed välisturgudel ebaterviselt võistelnud, mis kaudselt olevat mõjutanud eesti lina hinda. Nii olevat tulnud ette juhtumeid, et väiksemad eksportörid, tahtes saada ruttu lahti oma pisematest kogustest, olevat pakkunud Inglise turul meie lina isegi mitu naela odavama hinnaga kui suured. Sedaviisi olevat raskendatud eesti lina hinna hoidmine kõrgemal tasemel.

Linakaupmehed omalt poolt seletavad otse vastupidiselt, nimelt et nad on oma linasortide eest Inglise turul saanud kõige kõrgemat hinda, mida tõendavad ka nende poolt esitatud sellekohased dokumendid. Igatahes ei pea paika „Uus Eestis“ toodud väited, nagu oleks linaekspordi ümberkorraldamise põhjuseks olnud linahindade allalöömine nüüd väljaveo õiguse kaotanud lina-kaupmeeste poolt.

Ka siseturu linakaubandus kannatab ekspordi ümberkorralduse all, sest väljavedu on koondatud ainult viie eksporditori kätte ja linakaupmehed, kel pole õigust väljaveoks, on sunnitud kokkuostetud linu neile edasi müüma igatahes odavama hin-

naga kui saadi neist senini. Seega saab ka lina-kaasvataja senisest vähemat hinda.

Lõppeks on põhjendatud ka linakaupmeeste kurtmine selle kohta, et neid ei hoiatatud ette kulused tegemast ladude üürimiseks ja praktilite ning teiste jõudude palkamiseks, vaid veel jaanuarikuus Majandusministeeriumis peetud läbirääkimistel ei paistnud, et ministeeriumil oleks olnud kavatsus senistelt eksporditoridelt lubasid ära võtta.

Igatahes on linaekspordi ümberkorralduse küsimus linakaupmeeste keskel tekitanud põhjendatud ärevust ja nad kavatsevad esineda vastava märgukirjaga valitsusele, et nende õigused uuesti jalule seataks.

Meremeeste tööaja seaduse käsitlemine meie laevades olgu ühtlane

11. dets. 1937. a. anti Riigihoidja dekreediga Meremeeste tööaja seadus, mis avaldati „Riigi Teatajas“ 101 — 1937. a. ja hakkas kehtima 1. jaan. 1938. a.

Et seaduse rakendamisel ei tekiks arusaamatusi ja selle käsitamisel talitatakse kõigis kodumaa laevades ühtlaselt, selleks on Kaubandus-tööstuskojas mainitud seaduse alusel välja töötatud vastav juhatuskiri, mis oleks laevaomanikel soovivat seaduse käsitlemisel arvesse võtta, et laevadele antavad korraldused oleksid täiesti ühesilulised.

I. Seaduse sõnastuse järgi määratakse selles maksimaalsed piirid tööaja suhtes ja minimaalsed määrad ületundide tasu suhtes. Kuna aga tegelikult need piirid on normideks, siis tuleks kõigis laevus seaduses antud piire tööaja ja muude korralduste suhtes võtta normina. Selle asjaolu peaks kõigile laevajuhtidele seaduse käsitlemisel ette kirjutama, kuna on oluline tähtsus selles, et kõigis laevus seaduse rakendamisel juba algusest peale ühtlaselt talitatakse.

II. Kuna seaduse sisu võiks mõnes osas oma lühisuse tõttu tekitada mitmesugust tõlgitsemist, siis toome järgnevat selgitavat märkused:

1) § 1 järele käivad seaduse alla kõik laevapere (s. o. munsterdatud) liikmed, peale pp. 1—4 loeteldute. Viimaste suhtes normid ei kehti.

2) § 2 on loeteldud kõik laevade liigid, mille kohta seadus ei kehti. Kuid § 24 põhjal võib Vabariigi Valitsus teha erandeid sise- ja rannasõidulaevus.

3) § 3 kohaselt loetakse tööajaks vaid see aeg, mis meremees kulutab tööks laeva huvi-

des. Täheb, töövaheajad, nagu söögiajad ja muud, ei kuulu tööaja hulka arvestamisele.

4) Peatükk 2 määratleb lähemalt laevade tööaja, mille sõit kestab tavaliselt üle 12 tunni. On aga sõidu kestus lühem, tuleb käsitlemisele peatükk 3, kui viimast tüüpi laevas tööaeg ei ole vahtidesse jaotatud. 3. peatükk on kehtiv peamiselt kohalikke ühendusi pidavate laevade suhtes. Laevaomanikud peaksid ise otsustama, kumma tööaja süsteemi nad viimasel juhul valivad.

5) § 5 järele loetakse sõiduks mitte ükski sõitu merel, vaid ka peatumised sõidu kestas reididel või mujal, peale peatumiste sadama silla ääres üle 2 tunni ja randades laadimiseks/lossimiseks. Täheb, reidil või mujal (näiteks boide vahel) seismised sõidu vältel muuks otstarbeks võib lugeda sõiduks ja tuleb tööaeg sellele vastavalt korraldada.

6) §§ 6—8 määravad tegelikult laevade tööaja sõidul.

§ 6 kohaselt on Eesti laevus kehtiv kahe-vahisüsteem, 12 tundi tööd päevas, peale pp. 1—3 ettenähtud erandite.

P. 1 määrab, et kui seaduse eeskirja kohaselt laevas on 3 tüürimeest, siis nende tööaeg kahel järgneval päeval ei või ületada 18 tundi. Seadus jätab laevale vabaks määrata, kuidas see aeg kahe järgneva päeva peale jagada, kas mõlemale ühtlaselt või ühele rohkem kui teisele. Tähtis on veel p. 1 all, et arv kolm peab olema seadusega määratud. Täheb, kui laevas on mõni tüürimees üle normi, siis seda arvesse ei tule võtta.

P. 2 on tähtis silmas pidada, et arv 3 käib eraldi mehaaniku ja assistendi kohta. Täheb

dab, kui laevas on 2 mehaanikut ja 1 assistent, siis ei nõuta 3-vahi-süsteemi, kui on 3 mehaanikut ja 1 assistent, siis on 3-vahi-süsteem kehtiv vaid mehaanikute suhtes.

7) „Päevameeste“ tööaeg merel § 7 alusel on üheksa tundi.

8) Köögi- ja kajutiteenijate (§ 4) tööaeg on piiratud kestvusega 12 tundi — merel ja sadamas ning ajavahemikega kellaaegades. Et üks teisega sobiks, tuleb vastavalt korraldada töövaheaegu, kuna sel alal ületunnid olevate koosseisude juures ei võiks olla loomulikud.

9) Tähtsad on §§ 9 ja 11 määrused, mis lubavad laeva peatumisel sadamas (s. o. silla ääres) alla 24 tunni korraldada laevatööd merevahi alusel. Samuti § 11, mis määrab, et laeva sadamasse tuleku/mineku ajale langeva ööpäeva jooksul võib tööaega pikendada, nagu § 11 ette nähtud, kuni 12 tunnini ning piiratud tööajaga meremeestele 10 ja 9 tunnini.

10) Peat. 4 määrab pühapäevade ja riiklike pühade tööaja.

§ 16 järele tuleb laeva saabumisel või väljumisel sadamast teha kõik tööd nii nagu seaduses on ette nähtud.

§ 18 järele väljaspool Eesti sadamaid loetakse pühadeks vaid seaduses loeteldud pühad: 1. jaanuar, 24. veebruar, suur reede, 2 ülestõusmis-püha, 1 nelipüha, 1. mai, 23. juuni ja 2 päeva jõule.

Tähendab, välissadamais ja merel väljaspool Eesti vett tuleb lugeda vaid neid pühi, kuna kohalikud välispühad või teised Eesti pühad käivad harilike tööpäevade hulka.

11) Peatükk 5 määrab nende „edasilükkamatute ja julgeoleku“ tööde nimekirja, mida tuleb vajaduse ja laevajuhi nõudmise põhjal meremehel teha lisaks eespool toodud harilikule tööajale (ka pühapäevadel ja pühadel). Need tööd (pp. 1—8) ei käi ei ületunnitasu ega ka ületundide arvu (§ 21) arvestamise alla.

Sellesse liiki kuulub ka vahiteenistus laeval teki ja masinate alal sadamas. (Vahiteenistuse aja eest väljaspool tööaega tuleb aga seaduse kohaselt „anda vastavalt vaba aega eelneval, samal või järgneval pühade hulka mitte-kuuluvale tööpäeval.“) Selgituseks olgu öeldud, et see ei tähenda, nagu peaks see „vaba aeg“ olema tööajast, vaid lihtsalt jooksev vaba aeg. Kui näiteks keegi on 24 tundi vahis pühapäeval, siis tuleb talle anda 24 tundi jooksvalt vaba aega, mille hulgas on muidugi ka osa harilikku tööaega.

12) Ületunnitöö ja selle tasu kohta maksavad § 20—22 määrused. Nädala jooksul maksimaal-

selt lubatud ületunnid on piiratud § 21-ga. Kuid kriipsutame veel alla, et ületundide arvutusel jäävad ära § 19 loeteldud tööd. Samuti ei käi piiramise alla sadamavõimude korralduste täitmiseks tehtavad ületunnid. Kuid § 21 viimse lõike kohaselt on õigus laevajuhil ilmastikuolude või sadamas valitseva kombe tõttu tungivail põhjusil teha ületunde üle selle paragraafis piiratud määra (näiteks randades laadimisel j. m.). Sel juhul peab laevajuht põhjenduse kandma laeva päeva-ramatusse.

13) Ületunnitasu § 22 järele kõikide päevade (äri- kui ka püha-) tarvis peab olema vähimalt $\frac{1}{150}$ rahalisest kuupalgast; tähendab, sööki või vastavat söögiraha ei võeta selle juures arvesse.

See nõue suurendab mõnedel tasu, võrreldes 1937/38. a. kokkulepitud normidega, missugune suurendus tuleb maksma panna alates 1. jaanuarist 1938. a. Et tasu oleks kõigis laevades ühtlane, selleks lisame tabeli. Mõnele tööliigile oleks ületunni tasu $\frac{1}{150}$ vähem kui lepitud normides. Kuid et vähendamist ei saa läbi viia, siis jääb nendele seni lepitud tasu.

14) § 22 korras tuleb laevades ületunnid kanda hiljemalt järgmisel päeval vastava isiku arvele. Selleks oleks soovitav laevades sisse seada ületundide lehed või päevaraamatud. Kuna selle nõudmise mittetäitmine võib tuua karistuse, siis juhime sellele tähelepanu.

15) Seaduse § 23 kohaselt peab igas laevas saadaval olema (näiteks laevajuhi käes) üks eksemplar seadusest, milleks laevaomanikel tuleb seadused vastavas eksemplaaride arvus (RT nr. 101, 1937) laevadesse saata.

16) Juhime veel tähelepanu sellele, et § 24 järgi võib Vabariigi Valitsus teha erandeid sellest seadusest sise- ja rannasõidus. Kui vastavil sõitudel soovitakse näha erandeid, siis palutakse nendest teatada Laevaomanikkude Ühingu, ühes põhjendustega.

17) Järelevalve seaduse täitmise üle on pandud § 25 kohaselt tööinspeksioonile ja munsterdajale, kes koostavad ka protokollid ja võtavad süüdlased vastutusele. Süüdlasteks loetakse seaduse II osa kohaselt laevajuht või ta asemik, kes ei täida seaduse või selle põhjal antavate sündmääruste eeskirju. Kuid sama § viimse lõike järgi võib karistada teatavil juhtudel ka laevaomanikku.

18) Kuna on soovitav, et seaduse rakendamisel tekiks võimalikult vähe arusaamatusi ning et kõigis laevades areneks võimalikult ühtlane kord, siis palume kõiki laevaomanikke informeerida koda arusaamatustest või raskustest, mis võivad tekkida seaduse rakendamisel.

Ületundide tasud

Kutse järk	Senine tasu	M. T. S-ega nõutav tasu	Jääks uneks tasuks
K a u g e s õ i t			
I tüürimees üle 2000 br.-rg.-tn	0.90	1.27	1.27
I » 1000—2000 » » »	0.90	1.20	1.20
I » 1000— ja alla » » »	0.90	1.14	1.14
II » üle 2000 » » »	0.80	1.00	1.00
II » 1000—2000 » » »	0.80	0.97	0.97
II » 1000— ja alla » » »	0.80	0.87	0.87
III » üle 2000 » » »	0.80	0.87	0.87
II mehaanik üle 1000 IHP	0.90	1.20	1.20
II » 501—1000 »	0.90	1.14	1.14
II » 251—500 »	0.90	1.04	1.04
III » üle 1000 »	0.80	0.97	0.97
Assistent	0.65	0.74	0.74
Pootsman, puusepp	0.60	0.64	0.64
I järgu madrus	0.50	0.48	0.50
II järgu madrus	0.50	0.40	0.50
Tekipoiss	0.50	0.24	0.50
I järgu kütja	0.50	0.52	0.52
II järgu kütja	0.50	0.45	0.50
Trimmer	0.50	0.87	0.50
L i g i s õ i t			
I tüürimees üle 2000 br.-rg.-tn.	0.80	1.07	1.07
I » 1000—2000 » » »	0.80	1.00	1.00
I » 501—1000 » » »	0.80	0.94	0.94
I » 301— 500 » » »	0.80	0.80	0.80
II » üle 2000 » » »	0.75	0.86	0.86
II » 1000—2000 » » »	0.75	0.79	0.79
II » 501—1000 » » »	0.75	0.74	0.75
II » 301— 500 » » »	0.75	0.69	0.75
II mehaanik üle 1000 IHP	0.80	1.00	1.00
II » 501—1000 »	0.80	0.94	0.94
II » 251— 500 »	0.80	0.87	0.87
III » üle 1000 »	0.75	0.80	0.80
III » 501—1000 »	0.75	0.77	0.77
Assistent üle 500 IHP	0.60	0.54	0.60
» 251—500 »	0.60	0.50	0.60
» alla 251 »	0.60	0.40—0.48	0.60
Pootsman, puusepp	0.55	0.44	0.55
I järgu madrus	0.45	0.37	0.45
II järgu madrus	0.45	0.30	0.45
I järgu kütja	0.45	0.40	0.45
II järgu kütja	0.45	0.34	0.45
Trimmer	0.45	0.27	0.45

Uusi maksukomisjonide kaasistujaid

Maksustamiskorralduse §§ 8, 9 ja 11 alusel Kaubandus-tööstuskoda määras 1938. a. peale ärimaksu- ja tulumaksukomisjonide kaasistujaiks ning nende asemikeks allpool loeteldud tegelikud kaupmehed ja töösturid:

Tallinna I maksujaoskond.

Ärimaksukomisjoni kaasistujaiks: Ado Erit, Uus-Kalamaja 9-b, Villem Kesker, Kot-

sebu 2; asemikeks: Karl Reinop, Girgensoni 1-b, Artur Anderson, Sõja 44.

Tulumaksukomisjoni kaasistujaks: Aleksander Valdov, Soo 4-a; asemikuks: Artur Linholm, Vana-Kalamaja 32.

Tallinna II maksujaoskond.

Ärimaksukomisjoni kaasistujaiks: Johannes Krahe, Narva mnt. 4, Konstantin Mühl-

verk, Jaama 8; asemikeks: August Silberg, Vilmsi 3, Hans Feierbach, Jaama 10.

Tulumaksukomisjoni kaasistujaks: Julius Kermann, Narva mnt. 6; asemikuks Johannes Mespak, Lubja 7-a—1.

Tallinna III maksujaoskond.

Ärimaksukomisjoni kaasistujaks: Johannes Valbe, Estonia pst. 29, Ferdinand Kadak, Estonia pst. 17; asemikeks: Aleksander Eek, S. Tartu mnt. 19, Johannes Jurikson, S. Tartu mnt. 38.

Tulumaksukomisjoni kaasistujaks: Hermann Rõivas, Estonia pst. 11; asemikuks: Voldemar Evald, Maakri 19/21.

Tallinna IV maksujaoskond.

Ärimaksukomisjoni kaasistujaks: Karl Pukk, Vabadusväljak 1, Aleksander-Eduard Jürgens, Kaupmehe 7; asemikeks Hermann Orrik, Pärnu mat. 116, Karl Vellner, Pärnu mnt. 22/24.

Tulumaksukomisjoni kaasistujaks: Jüri Kallo, Lembitu 2; asemikuks: Karl Luberg, Liivalaia 17—9.

Tallinna V maksujaoskond.

Ärimaksukomisjoni kaasistujaks: Johannes Vihmann, Telliskivi 29, Julius Lepik, Kadaka 20; asemikeks: Eduard Luhaäär, Heina 25, Oskar Valdson, V.-Ameerika 20.

Tulumaksukomisjoni kaasistujaks: Villem Laane, Varblase 2; asemikuks: Joh. Mitt, Tallinn — Pikk 1, Nõmme — Lõuna 12—1.

Tallinna VI maksujaoskond.

Ärimaksukomisjoni kaasistujaks: Helmar Simm, Vana-Posti 5, Mihkel Andreesen, Vabadusväljak 10—1; asemikeks: Kurt Veiss, Pikk 7, Aleksander Tõnisson, Rüütli 28/30.

Tulumaksukomisjoni kaasistujaks: Rudolf Niibo, Valli 4; asemikuks: August Abram, Müürivahe 17.

Harjumaa maksujaoskond.

Ärimaksukomisjoni kaasistujaks: Johannes Mankin, Loksa, Aksel Korjus, Lubja 9-a, Tallinn; asemikeks: Viktor Pihlak, Lai 13—14, Tallinn, Ferdinand Peterson, Narva mnt. 114—1, Tallinn.

Tulumaksukomisjoni kaasistujaks: Johann Tähe, Keila, Jaama 3; asemikuks: Otto Krusement, Kose.

Tartu linna maksujaoskond.

Ärimaksukomisjoni kaasistujaks: Voldemar Raudsepp, Võidu 10, Ferdinand Sassi, Aleksandri 111-a; asemikeks: Bernhard Kirch, Narva 124, Johannes Alt, Aleksandri 10.

Tulumaksukomisjoni kaasistujaks: Johannes Paabo, Ülikooli 34; asemikuks: Karl Sotnik, Raekoja 17.

Tartumaa maksujaoskond.

Ärimaksukomisjoni kaasistujaks: Jaan Ungvere, Elva alev, Karl Parvei, Meeri vald, Tõravere; asemikeks: Oskar Velsker, Kaarepere vald, Voldem. Schmidt, Jõgeva alev.

Tulumaksukomisjoni kaasistujaks: Jaan Tammin, Elva; asemikuks: Voldemar Pihlak, Sootaga v., Äksi.

Pärnu linna maksujaoskond.

Ärimaksukomisjoni kaasistujaks: Ado Laane, Brackmanni 8, Vladimir Klaassen, Supeluse 9; asemikeks: Tarmo Normet, Pilli 6, Reinhold Stryck, Jannseni 13.

Tulumaksukomisjoni kaasistujaks: Johan Andrekson, Laidoneri 4; asemikuks: Martin Seiler, Merepuiestee 2.

Pärnumaa maksujaoskond.

Ärimaksukomisjoni kaasistujaks: Imanta Joon Saar, Kilingi-Nõmme, Hans Rist, Abja-Paluoja; asemikeks: Karl Ruubel, Pöögli v., Saksaveski, Karl Sark, Mõisaküla, Kesk 3.

Tulumaksukomisjoni kaasistujaks: Eduard Saava, Mõisaküla, Kesk t.; asemikuks: Johann Lõmps, Karksi-Nuia.

Virumaa maksujaoskond.

Ärimaksukomisjoni kaasistujaks: Richard Siil, Viru-Jakobi, Kulina, Mihkel Põiklik, Rakvere, Lai 26; asemikeks: Jüri Oksenberg, Rakvere, Tallinna 62, Eduard Seidelberg, Tapa, Jaama 3.

Tulumaksukomisjoni kaasistujaks: Gottlieb Limberg, Rakvere, Tallinna 22; asemikuks: Karl Kruusimägi, Rakvere, „Ühistrükikoda“.

Narva maksujaoskond.

Ärimaksukomisjoni kaasistujaks: Johannes Kops, Peetri 10-a, Johannes Laos, Peetri plats 2; asemikeks: Rudolf Kabel, Joala 8, Aleksander Danilevsky, Jõhvi, Vabriku 4.

Tulumaksukomisjoni kaasistujaks: Johannes Kaik, Tallinna 42; asemikuks: Eduard Palgi, Posti 55.

Valga maksujaoskond.

Ärimaksukomisjoni kaasistujaks: Karl-Oskar Uibopuu, Valga, Härrade 11, Arnold Kärner, Valga, Lai 15; asemikeks: Julius Berenstrauch, Tõrva, Tartu 2; Bruno Gross, Sangaste.

Tulumaksukomisjoni kaasistujaks: Johan Meister, Valga, Kesk 27; asemikuks: Alfred Neuland, Valga, Vabaduse 5.

Võru maksujaoskond.

Ärimaksukomisjoni kaasistujaks: Paul Ebber, Jüri 16; Voldemar Tammann, Toollamaa v.; asemikeks: Olev Seeder, Tartu 9-a, Jaan Rannatschok, Kasaritsa v.

Tulumaksukomisjoni kaasistujaks: Johan Semmiste, Tartu 9-b; asemikuks: August Ebber, Tartu 9-b.

Petseri maksujaoskond.

Ärimaksukomisjoni kaasistujaks: Paul Mägi, Petseri, Turuplats 11, Gustav Haring Petseri, Tartu 56; asemikeks: Kristjan Uggur, Petseri, Turuplats 13, Alfred Krasna, Petseri, Vaksali 19.

Tulumaksukomisjoni kaasistujaks: Ernst Nassar, Petseri, Turuplats 11; asemikuks: Aleksander Eichenbaum, Meremäe vald.

Viljandi maksujaoskond.

Ärimaksukomisjoni kaasistujaks: Jaan Schwede, Tartu 42, Martin Nurk, Lossi 21; asemikeks: Julius Heinsoo, Kirikumõisa 35, Hermann Muni, Tartu 16.

Tulumaksukomisjoni kaasistujaks: Harald Vöhrmann, Tartu 6-6-a; asemikuks: August Mutli, Tartu 10.

Viljandi abimaksujaoskond.

Ärimaksukomisjoni kaasistujaks: August Parvei, Põltsamaa, Pector Puhk, Põltsamaa, Jõgeva 22; asemikeks: Jaan Alnek, Põltsamaa, Lossi 4, Jaan Saar, Kõo v. Arusaare.

Tulumaksukomisjoni kaasistujaks: Endel Frei, Põltsamaa; asemikuks: Anton Steinberg, Põltsamaa, Jõgeva 26.

Järva maksujaoskond.

Ärimaksukomisjoni kaasistujaks: Leonhard Rästas, Paide, Tallinna 5, Harald Göttsch, Paide, Pärnu 55; asemikeks: Mart Leesment, Paide, Turuplats 13, Jaan Länkur, Türi Viljandi 10.

Tulumaksukomisjoni kaasistujaks: Mart Leesment, Paide, Turuplats 13; asemikuks: Eduard Simson, Paide, Pikk 6.

Läänemaa maksujaoskond.

Ärimaksukomisjoni kaasistujaks: Ulrich Selg, Haapsalu, Karja 6, Gustav Kokla, Jõgisoo vald; asemikeks: Nikolai Schröder, Massu vald, Valter Kaarneem, Haapsalu, Karja 4.

Tulumaksukomisjoni kaasistujaks: Aleksander Valk, Haapsalu, Karja 4; asemikuks: Aleksander Valdmann, Haapsalu, Karja 18.

Saaremaa maksujaoskond.

Ärimaksukomisjoni kaasistujaks: Oskar Kapsi, Kuressaare, Kohtu 1, Richard Vesik, Kuressaare, Tallinna 6; asemikeks: Aleksander Lepik, Kuressaare, Tallinna 9, Johannes Berg, Kuressaare, Uus-Roomassaare 7-a.

Tulumaksukomisjoni kaasistujaks: Julius Teär, Kuressaare, V-Põllu 3; asemikuks: Heimar Adfeldt, Kuressaare, Lossi 14.

Uued minimaalveotariifid rannasõidus

Arvestades tulemusi, mis celmisil aastail rannasõidu minimaaltariife kasutades saadi ja lootes jõuda tulevikus sel alal veelgi paremale resultaatidele, on Kaubandus-tööstuskoda otsustanud ka tulevaseks, 1938. a., navigatsiooni hooajaks välja töötada rannasõidu minimaalprahinormid, mille sihiks oleks kõrvaldada väikelaevaomanike keskel valitsevat kurnavat võistlust ja hoida meie rannalaevastikku ähvardavast hävimisest.

Küsimuse teostamiseks on hädavajaline, et väikelaevaomanikud ise kohtadel paremini organiseeruksid ja annaksid kohustused minimaalveotariifist kinnipidamiseks ning nimetatud kohustustest ka kinni peaksid.

Eesti rannasõidu prahinormid.

Rajoonid.

1) Küttapuud, ruumimeetrist

	I	II	III	IA
	Kroonides			

a) propsid, paberipuud, kooritud	1.50	1.35	1.25	1.15
b) kastilauapakud	1.95	1.75	1.60	1.40

2) Palgid, tihumeetrist

a) kuuse ja männi, koorimata	4.25	3.50	3.15	2.80
b) kase-, lepa- ja haa- vapalgid, koorimata	5.50	4.55	4.00	3.65
c) tammepalgid ja pakud	6.00	5.00	4.50	4.00

Märkus: kooritud palgid on 10% odavamad.

3) Telliskivid: Aserist — Tallinna, 1000 cest 10.50; Loksalt — Tallinna, 1000 cest 8.00.

4) Lauad ja plangud, servatud, std. (165 kub. jalga, täpne mõõt):

Pärnu, Kuressaare, Narva — Tallinna	12.00
Vaiste, Pidula — Tallinna	10.00
Rikholdi, Nõva, Viherpalu — Tallinna	9.00

Vedude rajoonid:

I. Kuressaarest Kihelkonnani, ümber Sõrve, Kuressaare ja Kihelkonna kaasa arvamata. Pärnu rand Iklast Maniani, Pärnu kaasa arvatud. Mahust Vene piirini.

II. Kihelkonnast Ristnani, läänepoolne saarte rand, Kihelkonna kaasa arvatud.

Maniast kuni Virtsu-Kuivaste jooneni ja Kurssaareni, viimased kaasa arvatud.

Käsmust Mahuni, Mahu kaasa arvatud, Käsmu laht välja arvatud.

III. Ristnast Soelani, Hiiu ranna põhja- ja idapoolne külg.

Saaremaa Soelast kuni Virtsu-Kuivasteni, Mahu ja t. Muhu väina kohad.

Manner — rand Virtsust kuni Voosini ühes Vormsi saarega.

IV. Voosist Suuropini ühes Naissaarega; Aegnast Käsmu laheni, viimane kaasa arvatud.

Tariifid:

1. Materjalid toodud prahtija poolt laeva poordi (reeling) ja välja antud laeva poolt samuti; küttepuud visatult laeva tekile ja laevalt visatult kaldale.
2. Kaubamaksud peab tasuma prahtija.

Tähelepanuks laevaomanikele ja kapteneile

Veeteede Valitsusele on tulnud Rootsi võimudelt teateid, et Eesti laevad Rootsi sadamaisse sõites ei täida laeva mõõtmise määрусis ettenähtud tingimusi, mille tõttu tekib arusaamatusi Rootsi lisamõõtkirjade vastastikku tunnustamises. Tähtsaimaid tingimusi on, et ruumi, mis on märgitud lisamõõtkirja pöördel ja on määratud punkreiks, ei või kasutada Rootsi sõitudel mingi kauba ega ka laadungi kinnitamiseks vajaliste abinõude hoiuruumiks, vaid ainuüksi liikumismasinatete töötamiseks tarvilise küttetagavara hoidmiseks.

Teiseks ei tohi tekkehituste seintes olevaid avausi, n.-n. tonnaažiauke, millede olemasolul on mõni ruum keskehituses, bakis või puubis, lahti-seks tunnistatud ja brutomahutusest välja jäetud, mitte jäävalt ega ka veetihendustega sul-

geda, vaid võivad ainuüksi ajutiselt kaetud olla RT nr. 144 — 1924. a. avaldatud laeva mõõtmismääрусis kirjeldatud viisil.

Kuna Rootsi võimudelt juhitakse korduvalt tähelepanu Eesti laevade poolt vastavate tingimuste rikkumisele ja vastutus sel alal langeb täiel määral laevaomanikele, siis Veeteede Valitsus, olles teinud ka omalt poolt hoiatusi, on tulevikus nähtavasti sunnitud tegema oma järeldusi tähendatud üleastumiste puhul, et edaspidi ei võiks enam kõnesolevate ruumide arvel laevaomanikele lubada soodustusi.

Veeteede Valitsus palub ülaltoodud laevaomanikele resp. kapteneile veelkordselt teatavaks teha.

Mineraalvete ja karastusjookide töösturid ei jõua kokkuleppele

10. veebruaril s. a. olid mineraalvete ja karastusjookide töösturid Kaubandus-tööstuskojas koos nõu pidamas müügiabinõude jällemüüjailt tagasi-saamise küsimuses. Teatavasti investeerivad karastusjookide, mahlade ja õlletehased suuri kapitale pudelite, kastide ja ankrute alla, mis antakse saaduste turustamisel jällemüüjaile edasi. Edasiantud pudeleist jääb aga osa tagasi saamata ja tehaseil tuleb nende arvel teha mahakirjutusi, sageli kuni 20%. Töösturid kutsuti

kokku selleks, et omavahelise lepingu kaudu seisukorda parandada ja pudelite ja teiste nõude kaotamiseks piir panna.

Arvestades aga tehaste vahelist teravat konkurentsi ei suudetud jõuda mingisugusele omavahelisele kokkuleppele ühiste korralduste asjus ültähendatud nähtuse piiramiseks.

Seega jääb vaid ainus võimalus olukorda normeerida seadusandlikul teel, nagu see on korraldatud välismaal, näiteks Saksas.

Uusi tööstusettevõtteid

Majandusministeeriumi Tööstusosakond andis loa:

O-ü. „A. Bliebernicht'i õllefabrikule“ Pärnus, Suur Jõe t. 10/12, asuvas ja ümberkorraldatud õlle-, limonaadi- ning mineraalvete-

tehases töötamiseks. Ettevõttes leiab tööd 44 töölisi. Jõuandjaks on elektrimootorid kogujõuga 24,6 hj. Valmistatakse õlut, limonaadi ja mineraalvett.

J. Goldov, S. Trapido ja B. Koblenz Tartus,

Kalevi 44, asuva karusnahatööstuse ülesehitamiseks ja sisseseadmiseks. Ettevõttes leiab tööd kuni 25 töölit. Pargitakse, värvitakse ja hüvestatakse mitmesuguseid karusnahku.

A.-s. B. Minkov ja Pojad, Valjala vallas Saaremaal „Haekas“ asuva ja sisseseatud saeveskis töötamiseks. Ettevõttes leiab tööd 25 töölit. Jõuandjaks on 25 hj. lokomobiil. Valmistatakse mitmesugust ehitusmaterjali.

A.-s. Eesti Tuletikumonopol, Viljandis, Vaksali ja Inglise t. nurgal asuva tuletikuvabriku seadise ümberkorraldamiseks. Ettevõttes leiab tööd 120 töölit. Jõuandjaks paigutatakse juure elektrimootorid kogujõuga 17,5 hj. Valmistatakse tulitikke ja ümberkorraldamistöde teostamisel võimaldub turgu varustada ka mitmesuguste ilu- ja luksustulitikudega.

H. Tuulsiile, Märjamaa vallas Läänemaal sis-

sestatud ja huveskis töötamiseks. Ettevõttes leiab tööd kuni 9 toolist. Jõuandjaks on 60 hj. gaasimootor ja 25 hj. diiselmootor. Jahvatatakse igasugu teravilja tanguks, jahuks ja puuliks.

O.-ü. J. Bulatov ja Ko., Tallinnas, Paldiskim. 20, asuva taku-, pühkenarmaste- ja vatitööstuse ümberkorraldamiseks ning sisseseadmiseks. Ettevõttes leiab tööd kuni 20 töölit. Jõuandjaks on elektrimootorid kogujõuga 38,7 hj. Ettevõtte tegutseb mitmesuguste kiutööstusjätete töötlemlisel vatiks, chitustakuks, puhastusnarmaiks jne.

P. Vahtrik ja A. Pratkan, Tallinnas, Vene 16, asuva trükikoda ümberkorraldamiseks ja sisseseadmiseks. Ettevõttes leiab tööd kuni 25 töölit. Jõuandjaks on elektrimootorid kogujõuga 9,5 hj. Valmistatakse mitmesuguseid trükiteid. M a j a n d u s t.

Leipzigi kevadmess algab 6. märtsil 1938. a.

Laialdased soodustused külastajale välismaalt

Leipzigi kevadmess algab 6. märtsil ja kestab kuni 14. märtsini. Mustrimes, millele on koondatud valmis tarbeartiklite väljapanekud, lõpeb 11. märtsil, kuna suur tehniline mess ja ehitusmess on ostjatele avatud kuni 14. märtsini. Leipzigi kevadmessile 1938. a. on koondatud üle 9500 väljapaneku, millest umbes 2% on esindatud mustrimesil ja 1/3 tehnilisel ja ehitusmessil. Mustrimes peetakse Leipzigi siselinna avaras messihoones. Et messi külastajale orienteerumist ja ostmist kõigiti kergendada, on laialdaselt läbi viidud põhimõtte keskendada eri-väljapanekud üksikuisse messihoonesse, s. t. kõik ühe ala väljapanijad on võimalikult koondatud ühte ja samasse messihoonesse. Nähtavalt väljapanud teejuhitudahvid ja üldvaateplaanid kergendavad igale messikülastajale teha kindlaks, missuguses messihoones asetsevad teda huvitava haru väljapanekud. Kõigis messihoones on kohti tellitud juba rohkem kui kevadmessiks 1937 ja osa hooneist on juba täieliselt välja üüritud. Üksikult oodatakse — ümargustes arvudes võetuna — 600 mänguvasjade väljapanijat, 900 maja- ja köögiriistade, metallkaupade ja valgustuskehade väljapanijat, 500 portselankauba, kivi- ja savikauba, klaaskauba väljapanijat, üle 200 õilismetalli- ja ehteasjade kui ka kellade väljapanijat, ümarguselt 350 mööbli väljapanijat, 450 pudukauba ja iluasjade väljapanijat, 300 nahkkauba, reisiartiklite ja kohvrite

väljapanijat, üle 700 kunsttööstuslike toodete väljapanijat, 700 paberkauba, piltide, raamatute, kirjutustarbekaupade kui ka bürootarvete ja büroomasinate väljapanijat, 100 muusikariistade väljapanijat, 600 tekstiilkauba väljapanijat ja ümarguselt 800 väljapanijat teistelt mustrimesi väiksemalt gruppidele.

Tehnilise messi ja ehitusmessi tarvituseks on selleks määratud maa-alal 20 suurt halli ja avaraid vabu platse. Et rahuldada nõudmisi väljapanekute ruumide järele eelseisvaks kevadmessiks, ehitati kaks uut halli ja uuendati ning laiendati mitut endist halli. Tehnilise messi ja ehitusmessi väljapanekute alla kuulub igat liiki masinaid, nagu jõumasinaid, tööriistamasinaid, mootorid, tekstiilmasinaid, masinaid toidu- ja maitseainete tööstustele, paberi- ja trükimasinaid, pealeselle elektrotehnika, üldised tööstus- ja töökojatarbed, foto, optika, kino, peenmehaanika, ehitusmasinaid, ehitusmaterjalid ja ehitustarbed. Saksa tööstussaadustest valmistatud maja („Haus aus deutschen Werkstoffen“) näitab üheperekonna-maja eeskujut uutest töömaterjalidest. Koloniaal- ja troopikatehniline mess annab ülevaate tarbeartiklikest troopikamail. Tööstuskaitseõiguste messil näidatakse Saksa ja välismaade leiutusi, millele praktiline tarvitamine on eelproovil kindlaks tehtud.

Ligi 3800 firmat võtab osa tehnilisest messist ja ehitusmessist. Üle 5000 masina demon-

strecritakse täies tööhoos. Üldpinnalt on Leipzigi suur tehniline mess ja ehitusmess suurim sellelaadiline ettevõtte kogu maailmas. Kuna hallid on varustatud roobasühendustega kuni hallini ja kraanaseadeldistega, siis võib näitusele ka suurimaid masinaid üles seada.

Väljapanijate hulgas on saksa firmade kõrval rohkesti väljapanijaid välisriikidest. Mõned riigid on oma väljapanijad firmad koondanud rahvuslikuks kollektiivnäituseks, näit. Jaapan, Briti-India, Brasiilia, Jugoslaavia, Bulgaaria, Holland ja nende asumaad kui ka Itaalia. Kin-nisest näitusest võtavad osa veel Egiptus ja Portugali saar Madeira. Üle 120 firma on Austriast, ümarguselt 100 Tšehhoslovakkias ja mitu firmat Rootsist, Daanist, Suur-Britanniast ja Belgiast, kes esinevad väljapanekutega üksikuult aladelt. Rea teiste riikidega on osavõtulepingute sõlmimine lõpukorral.

Välisküllastajatele on Leipzigris loodud eriline keskus kohtamiseks ja kogunemiseks, nn. Rahvuste Maja (Haus der Nationen). Rahvuste Majas on mitte-saksa päritoluga messiküllastajate jaoks ellu kutsutud informatsioonasutused. Siin antakse näit. igasuguseid teateid ja juhatusi, siin võib leida tõlke. Siin on tarvitada kirjutus- ja lugemisruumid, koosolekusaalid, suitsetamistoat ja restoran. Messiküllastajate välismaalaste posti, kellele Leipzigris veel kindlat korterit ei ole, võib adresseerida Rahvuste Majja, kus asub vealeselle ka messi postiametkond, mis messi ajal maailma ajakirjanduse esindajatele annab kõige paremaid võimalusi töötamiseks. Eelolevaks kevadmessiks kutsutakse ellu Messedienst der Leipziger Messamts, mis ühendab juba olemasolevad ümarguselt 40 ametlikku, poolamet-

likku ja kaupmeeste teate- ja nõuandekohta. „Messedienst“ annab kõigile välismaa küllastajale maksuta nõu ja teateid kõigis kaubanduslikes keeltes ja informeerib tollide, kontingentide, kõikide maade sisse- ja väljaveomääruste, rahandusmääruste ja pangaküsimuste asjus, annab nõu maksu ja arvestamise asjus ostu juures, soovib häid kaubamuretsejaid ja on vahetalitajaks igasuguste esinduste hankimisel. Pealeselle „Messedienst“ tembellab igasuguseid kaubaostupabereid. Messi küllastajatele tehakse soodustusi peaaegu kõigi Euroopa riikide raudteedel, mere-, ranna-, jõelaevasõidus kui ka lennuliinidel. Saksa riigiraudteedel saab Leipzigi kevadmessi välismaaküllastaja, kes omab messi ametliku tunnistuse, 60% sõiduhinnaalandust sõidul Saksa piirilt Leipzigi ja Saksa piirile tagasi. Tagasisõit ei tarvitse sündida sama teed, vaid sel võib teha käänakuid ja ringreise Saksa maal. Piirijaamadeks võivad olla ka nende kohtade jaamad Saksamaal, kus on lennusaamad. Reisija, kes soovib Leipzigris jätkata reisi lennukil, saab lihtsa 60% hinnaalandusega sõidukaardi Saksa piir—Leipzig. Peatingimuseks 60% sõiduhinna alanduse saamiseks on, et sõidukaart oleks ostetud väljaspool Saksamaad. Säärane sõidukaart on maksev 3 kuud. Välismaa messiküllastajatele antakse Leipzigris 6.—24. märtsini 33 1/3% hinnaalandusega sõidupilet kõigil Saksa vahemaadel — niivõrd kui tariif seda lubab.

Lähemaid teateid erirongide üle annavad Leipzigi messiameti auametlikud esindused ja talituskohad kõigis suuremais linnades, kus on olemas reisibürood.

Äride register

jaanuarikuu esimesel poolel.

Firma tegevuse lõpetamine. (Järg.)

93. J. Must, Nõmme, Palli 16—2, veokauplus.
94. Marie Mutt, Alliku v., mootor-jahuveski.
95. Emilie Mäekuusk, Kasepää v., segakauplus.
96. Söögimaja L. Männik, Tapa, Ambla mnt. 10.
97. Viu Mölder, Hallinga v., jahuveski.
98. Nigul Nasari, Tartu, Jaama 56-a, viljaäri.
99. Leena Neare, Tallinn, V. Ameerika 8, toiduainetekauplus.
100. Salme Niit, Tallinn, Tondi 20, toiduainete- ja piimakauplus.
101. Bruno Ohu, Ravila v., Palvere k., koloniaal-kauplus.

102. Helmi Ostrov, Sindi al., Kooli 16, toiduainetekauplus.
103. M. Pavel, Tallinn, Liivalaia 102, söögimaja.
104. Ermil Peets, Kurista v., õllekauplus.
105. August Peterson, Tartu, Söögiturk 4 maiusainete müük autost.
106. Martin Ploom, Kolga v., segakauplus.
107. Vanade pudelite ost ja müük „Soliid“, V Popov, Tallinn, Sakala 28-a.
108. Veera Porgand, Pärnu, Rääma 28, toiduainetekauplus.
109. A. Praakle, Tartu, Tähe 92, toiduainete- ja piimakauplus.
110. Helma Prost, Tartu, Suur Kaar 67, toiduainete- ja piimakauplus.
111. Fanny Rabinovitš, Võru, Tartu t. 1, toiduainetekauplus.

112. Edgar Radik, Pärnu, Riia mnt. 10, metsa-ülesraiumine.
113. Ida Ramm, Tallinn, Kullerkupu 3, toiduainetekauplus.
114. Šokolaadi- ja kompvektivabrik „Progress“ A. Ratner, Tallinn, Narva mnt. 19.
115. Abram Ratner, Tallinn, Narva mnt. 71, karusnahaäri.
116. Marie Roose, Sangaste v., Lauküla, segakauplus.
117. Jakob Rosin, Nõmme, Nurme 38, toiduainetekauplus.
118. Paul Saar, Põltsamaa, Staadioni 5, šokolaadi- ja kompvekitööstus, Põltsamaa, Jõgeva mnt. 1, toidu- ja maiusainetekauplus.
119. A. Saarela, Tartu, Tähe 14-b, toiduainetekauplus.
120. Ida Saks (Nurme), V. Vändra alevik, restoran.
121. Erika Saulep, Jõhvis, Turuplats 5, värvi- ja segakauplus.
122. Aleks. Saunasaar, Tallinn, Telliskivi 38, soome kirjastuse esindused.
123. Helene Sonn ja Anna Vääri, Tallinn, Kullasepa 3, delikatess- ja koloniaalkauplus.
124. Johannes Supp, Säreveere v., Laupa, pudukauplus.
125. Natalie Suurevälja, Võlla v., Kärbu k., segakauplus.
126. Talurahvakauplus Vennad Sööt, Vastse-Kuuste v.
127. Arvu Talivere, Tõrva, Viljandi 12, talurahvatarvetekauplus.
128. Juuli Tam, Pärnu, Brackmanni 4, toiduainetekauplus.
129. Pagariäri Jakob Telg, Pärnu, Tallinna mnt. 15.
130. Leena Tiidomann, Tallinn, Tondi 19, toiduainetekauplus.
131. Hans Toonfeldt, Tallinn, Pärnu 107, heina- ja kaerakauplus.
132. Rudolf Treve, Esna v., Viisu k., segakauplus.
133. H. Tults, Võhma alevik, Jaama 2, toiduainetekauplus ühes õllemüügiga.
134. Karl Tuul, Tartu, Kaluri 6, pruugitud asjade kauplus.
135. Voldemar Tülkov, Tartu, Riia 26, naiskäsitöötööstus.
136. Johan Vene, Abja-Paluoja, pagariäri.
137. „Soliid“ J. Vigderhaus & Co, Narva, Joala 22, tekstiil- ja pudukaubamüük.
138. Osvald Viisileht, Tallinn, Alberti 8—1, isiklik agent.
139. O. Vinnal, Viljandi, Lossi 16, segakauplus.
140. Kübaraäri „Helmy“ M. Voit, Tallinn, S. Karja 18.
4. Muusikariistadeäri „Akord“ Ant & Pohla, Tallinn, Pärnu mnt. 28, täisühing, täisosanikud Erich-Roman Ant ja Michael Pohla, ühingu osakapital Kr. 8.500.—.
5. R. Aus, Karksi-Nuia al., liha- ja vorstikauplus, ärip. Robert Aus.
6. J. Balod, Puiatu v., Tohvri veski, villatööstus, ärip. Jaan Balod.
7. Saara Bell, Petseri, Turupl. 3, valmisriiete- ja pudukauplus.
8. V. Berendsen, Tallinn, Toom-Kuninga 30, toiduainetekauplus, ärip. Voldemar Berendsen.
9. Aleksei Brodski, Irboska v., Brodõ k., jahuveski.
10. Aktsiaselts „Eesti Kaupmeeste Majanduskeskus“ (E. K. M.), Tallinn, Estonia pst. 13, mitmesuguste kaupade müük suurel arvul (koloniaal-, raua- jne. kaubad), juhatusliikmed Aleksander Mändvere, Hugo Pärn, Nikolai Schröder, Otto Krusement, Ado Erit, Rudolf Lepp ja Eduard Meksi, asjaajaja-direktor Tõnis Oert; põhikapital Kr. 150.000.—.
11. Jakob Eichelmann, Rõngu v., pagariäri.
12. Villem Erlang, Tallinn, Narva mnt. 17, kullasepäri ja -tööstus.
13. Valentine Estenthal, Pärnu, Hommiku 19, lille-, pärja- ja aiasaadustekauplus.
14. H. Fau, Tallinn, Roosikrantsi 8-b—9, agent peenviina alal, ärip. Heinrich Fau.
15. A. Gross, Viljandi, Lossi 26, kirjutusmaterjali- ja raamatukauplus, ärip. Anna Gross, prokurist Ilans Gross.
16. Johannes Haan, Jõgeva al., Suur 18, toiduainete- ja piimakauplus.
17. Hedvik Hakk, Misso v., Misso alevik, pudukauplus, loomulik eestkostja - isa Gustav Hakk.
18. Evald Havakats, Kastre-Võnnu v., segakauplus.
19. Hambaharja- ja tselluloidkaupade tööstus „Ehari“ A. Hirsšovits, Tallinn, Madara 21, ärip. Abram Hirsšovits.
20. Liisa Holter, Pärnu, Kuressaare mnt. 32, toiduainetekauplus.
21. K. Ibrus, Abja v., Paluoja alevik, talurahvatarvetekauplus, ärip. Kaarel Ibrus.
22. L. Ilves, Vana-Koiola v. (enne Vastse-Kuuste v.), talurahvatarvetekauplus, ärip. Leopold Ilves.
23. H. Jako ja Ko, Voltveti v., Kanaküla, segakauplus; täisühing, täisosanikud Ilans Jako ja Jaan Pöder, ühingu osakap. Kr. 7000.—.
24. Aliida Järveots, Irboska jaam, juukse-tööstus.
25. Karl Jõgar, Jõgeva al., Turu 1, segakauplus.
26. Salme Kivisaar, Tartu, Fortuna 17, toiduainete- ja piimakauplus.
27. J. Kljas & Poeg, Tallinn, Uus-Sadama 6, metsaäri ja -tööstus; täisühing, täisosanikud Jakob Kljas ja David Kljas, ühingu osakapital Kr. 6.000.—.
28. Salme Kõkk, Tartu, Narva 36, võõraste-maja.
29. M. Kolmapäev, Lohusuu v., toiduainete-kauplus, ärip. Mihail Kolmapäev.
30. A. Kulderknup, Tallinn, Narva mnt. 43, söögisaal, ärip. Anna Kulderknup.

Jaanuarikuu teisel poolel.

Registreeritud uued firmad:

1. Joosep Aisikovitš, Rakvere, Posti 19, toornahkade ost-müük, prokurist Samuel Aisikovitš.
2. Feodor Alamöldri, Vilo v., Podgorje k., jahuveski.
3. Julius Amos, Rakvere, Pikk 26, optika- ja segakauplus.

31. Aleksander Kübar, Laatre v., Tsirgulinna, savitööstus.
32. Liisabet Kübar, Rakvere, Tallinna 42, puusärgitööstus.
33. Mats Laarmaa, Tartu, Riia 54, liha- ja vorstikauplus.
34. A. Laipea, Rapla v., uudismaade künd, ärip. Aleksander Laipea.
35. Käsitöökäsi E. Land ja A. Tamberg, Tallinn, Kullasepa 3, täisühing, täisosanikud Ella Land ja Alice-Katharina Tamberg, ühingu osakapital Kr. 1000.—.
36. Peet Lankots, Kilingi as., veoäri veoautoga.
37. Erich Laumets, Kudina v., Maarja-Magdaleenas, koloniaal- ja riigiviinakauplus ühes õllemüügiga.
38. Viktor Leinfeldt, Rakvere, Lai 13, pudukauplus.
39. Ruudi Lill, Orava v., segakauplus.
40. Hugo Lille, Rakvere, Lai 17, spordiriistade ja elektritarveteäri.
41. H. Lindvest, Kõnnu v., Loksa k., segakauplus, ärip. Herta Lindvest.
42. Alfred Lööndre, Anija v., Kehra, söögi-maja.
43. Ömblustöötuba „Hella“ H. Mark, Tallinn, Roosikrantsi 21—5, ärip. Hella Mark.
44. Anna Michelson, Tallinn, Kullasepa 12, elektritarvete- ja segakauplus.
45. D. Moikov, Tallinn, Telliskivi 26, pudu- ja kirjutusmaterjalikauplus, ärip. Daisy Moikov.
46. Helene Mäger, Kunda alev, Rakvere mnt. 27, pagariäri.
47. R. ja H. Mägi, Nõmme, Hiiu 6, toiduainetekauplus, täisühing, täisosanikud Rosalie Mägi ja Marja Mägi, ühingu osakapital Kr. 1000.—.
48. Talurahvatarvete kauplus „Usaldus“ V. Männama, Haapsalu, Posti 2, ärip. Villem Männama.
49. Albert Naarits, Kaarepera v., Ikjärve as., mootorveski.
50. Richard Nael, Pada v., Pikaristi, segakauplus.
51. J. Nanto, Ravila v., telliskivitööstus, ärip. Jakob Nanto.
52. S. ja P. Niglas, Viljandi, Lossi 27, majatarvete-, likööri-, veini-, koloniaal- ja tubakakauplus, täisühing, täisosanikud Sinaida Niglas ja Pector Niglas, ühingu osakapital Kr. 1000.—.
53. Ludmilla Nõmm, Tori v., Riisa k., segakauplus.
54. Evald Ojasso, Võhmata v., segakauplus.
55. Hans Oja, Tapa, Pikk 17, raamatukauplus (varem pidas Tallinnas, Roosikrantsi 16, kooli- ja kontoritarvete kauplust).
56. K. Ong, kalja- ja limonaditööstus „Tervis“, Rakvere, Saue 14-a, ärip. Kaupo Ong.
57. B. Onno, Tallinn, Lauupeo 11, toiduainetekauplus, ärip. Bernhard Onno.
58. Arved Org, Tallinn, Paldiski mnt. 30, toiduainetekauplus.
59. J. Pallopson, Mustla al., Posti 32, kulla-, kella- ja jalgrattaäri, ärip. Jaan Pallopson.
60. Kaubamaja „Virusport“ Pauskar & Ko, Rakvere, Tallinna 30-a, spordi-, elektritarvete- ja lastemänguasjade kauplus, täisühing, täisosanikud Alma Rätsep, Pauline Pauskar, ühingu osakapital Kr. 1500.—.
61. Adele Peikel, Tallinn, Veerenni 17, soolakauplus.
62. V. Pettai, Kasaritsa v., talurahvatarvete kauplus, ärip. Valter Pettai.
63. Saima Piirik, Tallinn, Astri 7, toiduainetekauplus.
64. Mart Piirmäe, Tallinn, Saali 4, toiduainetekauplus.
65. Hans Piisang, Suigu v., vesiveski.
66. Mari Planken, Elva al., Kesk 15, toiduainetekauplus.
67. Johannes Porgasaar, Tartu, Tähe 64, toiduainetekauplus.
68. Alfred Pork, Tallinn, Kõie 11—5, kunstmassist pörandate valamine.
69. Vassili Pospelov, Misso v., Kiviora k., jahuveski.
70. Alfred Prede, Vilo v., Ratsevo k., mööblitööstus.
71. A. Pruul, Veriora raudteejaama juures, restoran, ärip. Aleksander Pruul.
72. Segakauplus Juhan Pärnpuu, Hellama v., Simiste k.
73. Anna Pärtma, Tartu, Riia 42, toakingadetööstus.
74. Jaan Põkk, Vana-Kuuste v., einelaud-toiduainetekauplus.
75. E. Raidma, Viljandi, Jakobsoni 11, segakauplus, ärip. Endel Raidma.
76. Endel Raidmets, Anija v., Kehra, liha- ja vorstikauplus.
77. Aino Rannakivi, Rakvere, Vene 9, toiduainetekauplus.
78. Magda Rattas, Nõmme, Pärnu mnt. 134, toiduainetekauplus.
79. Dentaal Depoo L. Reuss, Tallinn, V. Karja 3, en-detail hambaravitsemise kaupade ja riistade müük, ärip. Ludmilla Reuss.
80. Voldemar Riives, Tartu, Jaama 10, õlleladu ja karastavate jookide tööstus.
81. Helene Ronk, Tallinn, S. Tartu mnt. 57, pudukauplus.
82. J. Roorand, Põltsamaa, K. Pätsi 7, jalanoode- ja segakauplus, ärip. Johannes Roorand.
83. A. Salumäe, Asuküla v., talurahvatarvete kauplus, ärip. Albert Salumäe.
84. Paul Šenburski ja Poeg, Petseri, Suur-Kaubarida, riide- ja pudukauplus, B. E. S. §§ 4266—4334 ettenähtud lepingühing, täisosanikud Paul Šenburski ja Vladimir Šenburski, ühingu osakapital Kr. 4000.—.
85. „Vikeri Tehased“ J. Siirak ja Ko, Tallinn, Narva mnt. 15 ehk Jaama 8-a, äriruumide ja eluruumide sisustamine; täisühing, täisosanikud Jaan Siirak ja Aleksander Jakobson, ühingu osakapital Kr. 5000.—.
86. Osvald Siitam, Pärnu, Riia mnt. 36—34, ukse-, akna- ja mööblitööstus.
87. A. Sinivee, Valga, Kuperjanovi 5, toiduainetekauplus, ärip. Aleksander Sinivee.
88. Valmisriieteäri „Ateljee“ Hans Tarve, Pärnu, Kalevi 12.
89. Valter Tekkel, Tartu, Tamme puistee 10, toiduainete- ja piimakauplus.
90. Keemiatööstus „Argo“ A. Teose, Tallinn, Öuna 18, ärip. Albert Teose.

91. August Terasmees, Tallinn, Koidu 51, toiduainete- ja piimakauplus.
 92. H. Tomingas, Tallinn, Harju 34, tööstuskaubanduse esindus (taime- ja määrideolid), ärip. Heinrich-Leopold Tomingas.
 93. Valmisriieteäri „Centrum“ V. Totšilovskiy, Tallinn, Laadapl. 128 ja 128-a, ärip. Vladislav Totšilovskiy.
 94. J. Trepp, Tallinn, Vilmsi 20, toiduainete-kauplus.
 95. Johannes Tulf, Tartu, Võidu 32, raudvoodi- ja mööbliäri; Tartus, Vene 2, raamatu- ja kirjutustarvetekauplus.
 96. Jaan Tõkke, Türi, Viljandi 5, kübaraäri.
 97. Lilli Urb, Tallinn, Ahju 5, toiduainete-kauplus.
 98. Uusjärv ja Seervelt, Tallinn, Pärnu mnt. 39, jalanõudekauplus, täisühing, täisosanikud Miili Uusjärv ja Marie Seervelt, ühingu osakapital Kr. 2000.—.
 99. Friedrich Vahtra, Torma v., toiduainete-kauplus.
 100. Anna Valk, Tartu, Aleksandri 71, toiduainete-kauplus.
 101. Kaubanduskontor Valmet & Ko, Tallinn, Hariduse 11—2, import, eksport, esindused, vahetalitused; täisühing, täisosanikud Rudolf Valmet ja Lydia Tamme, ühingu osakapital Kr. 5000.—.
 102. Gustav Vihul, Rae v., Patika k., segakauplus.
 103. Ida Villandberg, Tallinn, Pronksi 4, toiduainete-kauplus.
 104. M. Vöölmann, Kuressaare, Raekoja 2, toiduainete-kauplus, ärip. Marie Vöölmann.
- Registreeritud muudatused:**
1. Alma Abeni segakaupluse asukohaks Jõgeva al., Turu 7.
 2. Grigori Ahero jätkab äritegevust, avades Karula v. talurahvatarvetekaupluse firma all „G. Ahero“.
 3. Olga Aim lõpetanud viljaäri Tartus, Võru 65, ja avanud samas veovooriäri.
 4. August Amos lõpetanud optikakaupluse Rakveres, Pikk 26.
 5. Hildebert Aunap jätkab äritegevust, avades Tallinn, Dunkri 6 söögisaali firma all: Söögisaal „Lemmik“ H. Aunap.
 6. Gustav Bartels'i Narvas, Raekoja pl. asuva kino „Koit“ voliniku Karl Villmanseni prokuura kustunud; segakaupluse Maasi v., Orissaares lõpetanud.
 7. Oskar Bergeri, Tallinnas, Nunne 1 asuva optika-, kirurgia- ja fototarvetekaupluse tegevust jätkab senise firma all „G. Berger“ täisühing, kus täisosanikkudeks on Oskar Berger, Fritz Berger, Valther Berger. Ühingu osakapitaliks on Kr. 7.500.—.
 8. Lidia Boltovi kaltsude ostu-müügiäri asukohaks Tallinn, U. Hollandi 7 (enne nr. 11).
 9. Aleksander Braks'i aiatööstuse asukohaks Keila al., Jõe 28 (enne Tallinn, Uus Kalamaja 35).
 10. Ida Braks'i perekonnanimeks „Koplimetsa“ ning tema Tallinnas, Lutri 44 ja Tallinnas, Aafrika 31 asuva toiduainete-kaupluse firmaks „Ida Koplimetsa“.
 11. Egor Bostrov lõpetanud Kuressaares, Raekoja tän. riide- ja pesukaupluse, teist samasugust kauplust Kohtu 1 peab edasi.
 12. Eesti Kiviõli Aktsiaühisus, Tallinn, Pärnu mnt. 10, Nikolai Viigandi prokuura kustunud tema surma tõttu.
 13. Eesti Maakrediitselts, Tallinn, Vabaduspuiestee 1, prokuristi Gustav Kiudorffi ees- ja perekonnanimeks „Kusta Kiudma“.
 14. Aleksander Elbe, raamatu- ja kirjutusmaterjalikaupluse asukohaks Tartu, Raekoja 21 (enne Tähhe 60).
 15. Hendrik Elsoni perekonnanimeks „Eelsoo“ ning tema Vastseliina v., Vastseliina as. asuva segakaupluse firmaks „Hendrik Eelsoo“.
 16. A.-s. Eestimaa Apteegi ja Rohukaubanduse Ühing „Ephag“, Tallinn, Harju 41, laboratooriumi asukohaks Tallinn, Tondi 33/35.
 17. R. Etverki inkasso-, komisjoni- ja vahetalitusekontor „Vahendus“ asukohaks Tallinn, Harju 17 (enne Pikkjalg 3).
 18. Siiditööstus „Textilana“ S. Fallstein & Ko, Tallinn, Merepuiestee 17, prokuura antud Leon Fallstein'ile.
 19. Carl F. Gahlnbäck'i Tallinnas, Uus 2 asuva ettevõtte ärialaks „kaubandus-, speditiooni-laevakontor“.
 20. Paul Gamburg jätkab äritegevust, avades Kärjala v., Sulbi alevikus segakaupluse ühes riigiviina- ja õlle-müügiga.
 21. Bruno Grünbladt avanud Tallinn, S. Tartu mnt. 8 kellasepaäri, samasugust äri ja tööstust peab edasi Nõmmel, Pärnu mnt. 94.

Naisüliriiete-rätsepmeister**Marie Salm**

Tallinn,

Lembitu 14-2

Tel. 470-04

Tellimiste vastuvõtt daamidelt viimaste uudiste peale, oma ja tellija materjalist.

Esimese klassi töö täielise vastutusega**Kingsepmeister****J. Salm**

Tallinn,

Harju t. 36.

Tel. 476-26

Tervishoiuliste jalanõude tööstus.**Ainult käsitöö.**

22. Jaan Hanvere (endine perekonnanimi Hansen) jätkab äritegevust, avades viina- ja õllekaupluse Kaisma v., Kõnnu k.
23. Kaubanduse alal maksujõuetuks tunnistatud Vulf Hiršovitši konkursivalitsus moodustatud koosseisus: esimees v. a. B. Kropman, liikmed: v. a. K. Nurk ja v. a. a. J. Glickmann, konkursivalitsuse asuk. Tartu, Võidu 19.
24. Paul Hivask jätkab Veriora v., Pääsna k. asuva puüliveski tegevust.
25. Jaan Jaanson jätkab äritegevust, avades Viljandis, Lossi 32 vanaasjadekaupluse firma all „J. Jaanson“.
26. Aleksander Jesse mehaanikatöötaja asukohaks Tartu, Võru 76 (enne Riia 86).
27. Luule Jänese juuksetööstuse asukohaks Tallinn, V. Viru 7 (enne Uus 4).
28. Johan Jäns üle annud Viljandis, Tartu 9 asuva naha- ja saapakaupluse ühes firma „Naha- ja saapakauplus Johan Jäns“ tarvitamise õigusega Peeter Rängel'ile, kes jääb ainuisiklikuks äripidajaks.
29. Eitel Jõgi avanud Viljandis, Tartu 3, moeäri, varem registreeritud moeäri Tartus, Aleksandri 1 peab edasi, firma prokuristik on Gustav Jõgi.
30. Oskar Jürgeen jätkab äritegevust, avades Taevere v., Põhjaka k. segakaupluse firma all „O. Jürgeen“.
31. August Kannik'i sadulsepatööstuse asukohaks Tartu, Lao 1 (enne Riia 14).
32. Eduard Kargaja jätkab äritegevust, avades Jõgeva alevis, Turuplats 2, restorani.
33. August Kask avanud ainuisikliku äripidajana Väike-Maarjas, Vao v., villa- ja riidevärvimisetööstuse, samas asuvat riide- ja pudukauplust peab edasi.
34. Anna Kessel'ile kuulunud elektri- ja raadiotarvetetööstuse, mis asub Tallinn, K. Kalamaja 2, tegevust jätkab usaldusühing, kus täisosanikuks on Anna Kessel, firma all „A. Kessel ja Ko“, ühingu osakapitaliks on Kr. 3.000.—.
35. Lakivabrik „Pluto“, dipl. ins. A. Kink, Tallinn, Pärnu mnt. 17, äripidaja Aleksander Kink surnud, päranduse hooldajateks määratud Eduard Kubjas ja v. a. Rein Eliaser.
36. Rudolf Kirchoff jätkab äritegevust, avades Tallinnas, Eha 5—3, reklaametikettide-tööstuse.
37. Aleksander-Voldemar Kreeman jätkab äritegevust isikliku agendina Tallinn, Roopa 11—9.
38. Oskar Kriisa jätkab äritegevust isikliku agendina Tartus, Kauba 13.
39. „Parafilm“ A. Kusmin ja Ko, Tallinn, S. Karja 18, täisühingu leping muudetud, täisosanik Anatoli Eckstein lahkunud, täisosanikuna juure tulnud Arno Koch.
40. Johannes Kägu jätkab äritegevust, avades Kabala v., Villevere k. talurahvatarvete-kaupluse firma all „Joh. Kägu“.
41. Salme Künnapas jätkab äritegevust, avades Nõmmes, Pärnu mnt. 200 toiduainete-kaupluse.
42. Ado Laane Pärnus, Kalevi 20 asuva moe- ja pudukaupluse müünud Ida Roggenbaum'ile, andes nõusoleku endise firma „A. Laane“ tarvitamiseks.
43. Hermann Laas Tallinnas, V. Posti 7 asuvad ettevõtte üle annud ühes firma „H. Laas“ tarvitamise õigusega Johannes Orro'le, kes jätkab ainuisikliku äripidajana pagari-, kondiitriäri ja kohviku ning pagari- ja kondiitritööstuse pidamist.
44. Joosep Lammas'e perekonnanimeks „Lainelo“ ning tema Pala v., Kodavere k. asuva talurahvatarvete-kaupluse firmaks „J. Lainelo“.
45. August Laupa lõpetanud tegevuse kraavikaevamisetöõde alal, tegutseb edasi chitus-ettevõtjana, asuk. Tallinn, Vismari 17-a—7.
46. Jakob Lelle jätkab äritegevust, avades Kilingi-Nõmme al., Pärnu 25 segakaupluse.
47. Hilda Lepik'u moe- ja puduäri asukohaks Pärnu, Vilmsi 7 (enne Kalevi 27).
48. Ömblustööstus „Ideal“ Liba Libenthal, Tallinn, Tatari 48-b—13, prokuura antud Simon Libenthal'ile.
49. August Liiv'a toiduainete-kaupluse asukohaks Viljandi, Vaksali 28 (enne Tartu 90).
50. J. Loorberg & Ko, Tallinn, Maakri 28, leping muudetud, täisosanikuna juure tulnud Theodor Sei, ühingu osakapital suurenenud Kr. 2250-ni.
51. Täisühingule „Savitööstus A. Luik & Ko-le“ kuulunud ettevõtte, mis asub Pärnus, Uus-Sauga 17, tegevust jätkab Aleksander Luik ainuisikliku äripidajana firma all „Savitööstus A. Luik“.

Naumann-õmblusmasinad
Naumann-jalgrattad
Naumann-kirjutusmasinad
 on kvaliteet!

Pikaajaline järelmaks võimalik

Kr. Saar & K^o
 Tallinn, Viru: Tartu, Raekoja 2,

A/S. TARTU PANK

Aktiva.

Äriseis 31. detsembril 1937. a.

Passiva.

Kassa	Kr.	205.247.59
Hoiuarved	"	989.074.39
Väärtpaberid	"	97.564.61
Väärtused	"	24.553.09
Diskonteeritud vekslid	"	4.358.100.50
Konto-korrentlaenuid	"	5.551.218.15
Korrespondid:		
Korrespond. „Nostro“ (kassareserv)	Kr.	2.248.564.96
Muud	"	236.206.91
Garantii deebitorid	"	583.893.76
Mitmesugused deebitorid	"	1.615.700.04
Vallasvara	"	118.480.68
Kinnisvara	"	571.233.67
Tuleva aasta kulud	"	8.316.07
Osakond	"	473.468.02
Muud aktivad	"	695.868.29

Kokku: Kr. 17.777.345.73

Põhikapital	Kr.	1.000.000.—
Tagavarakapital	"	56.000.—
Amortisatsioonikapital	"	151.000.—
Hoiusummad	"	8.245.868.91
Vekslite rediskont	"	1.360.480.86
Võlad teistes krediidiasutustes	"	761.001.89
Korrespondendid	"	2.716.354.29
Võljalatud garantiid	"	583.893.76
Mitmesugused kreditorid	"	1.615.700.01
Osakond	"	184.385.53
Tuleva aasta tulud	"	54.911.96
Muud passivad	"	474.437.49
Puhaskasu	"	273.211.97

Kokku: Kr. 17.777.345.73

Kulude ja tulude aruanne 1937. a.

Kulud.

Tulud.

Valitsemis- ja ärikulud	Kr.	378.726.19
Makstud protsendid, komisjon ja porto	"	481.567.56
Kinnisvarade kasutamise kulud	"	27.632.61
Mitmesugused kulud	"	239.375.99
Puhaskasu	"	273.211.97

Kokku: Kr. 1.400.514.32

Saadud protsendid, komisjon ja porto	Kr.	1.021.981.25
Tulud kinnisvarade kasutamisest	"	20.496.03
Mitmesugused tulud	"	355.031.04

Kokku: Kr. 1.400.514.32

1937. a. aruanne kinnitati aktsionäride peakoosoleku poolt 11. veebruaril 1938. a. Peakoosolek otsustas 1937 a. puhaskasu Kr. 273.211.97 suuruses, millele juure arvatud eelmise aasta puhaskasu ülejääk Kr. 22.941.23, seega kokku Kr. 296.153.20, jagada järgmiselt: arvata tagavarakapitaliks Kr. 29.000.—, aktsionäridele 6% dividendi maksmiseks Kr. 60.000.—, kinnisvarade lisaamortisatsiooniks Kr. 54.000.—, reserveerida riigimaksudeks Kr. 90.000, annetusteks Kr. 3.000.— ja ülejäänud osa Kr. 60.153.20 kanda ette järgmiseks aastaks uuele arvele.

52. Kaubanduskontor „Gripol“ N. Lääts, asukohaks Tallinn, Rüütli 15—5 (enne Narva mnt. 45).
53. Johan Madisson'i talurahvatarvetekaupluse asukohaks Tõrva, Viljandi 12 (enne Tartu 4).
54. Vilhelmine-Pauline Malm'i jalanõudekaupluse asukohaks Tallinn, Laadaplats 190 (enne nr. 209) ja avanud teise jalanõudekaupluse Tallinn, S. Tartu mnt. 8, mõlemad ettevõtteid peab ühise firma all „A. Malm“.
55. Evald Malström avanud Tallinn, Kullasepa 6 pagaritööstuse, samas asuvat pagariäri peab edasi.
56. Vassili Matsõn'i perekonnanimeks „Allika“ ning tema Nõmmel, Raudtee 116 asuva pudukaupluse firmaks „V. Allika“.
57. Elmar Mensõn jatkab äritegevust, avades Tallinn, Tatari 3 metallkaupadekaupluse.
58. Hendrik Mitti segakaupluse asukohaks Kilingi-Nõmme al., Pärnu 37 (enne nr. 35).
59. Elfriede Moss'i toiduainete- ja piimakaupluse asukohaks Tartu, Turu 52 (enne Raekoja 85).
60. Jaan Mällo Tartus, Rüütli 4 asuva trükikoja ja tsinkograafia ettevõtte tegevust jatkab usaldusühing, kus täisosanikuks on Jaan Mällo, firma all: „Trükikoda-tsinkograafia J. Mällo ja Pojad“, ühingu osakapital Kr. 2000.—.
61. Liina Mätlik'u Kohtla v., Kohtla as. asuva kaupluse ärialaks „õllekauplus“ endise „segakaupluse ja õlle müügi“ asemel.
62. Narva Linaketramise Manufaktuuri Ühisus, endine parun A. L. Stieglitz'i linavabrik, Tallinn, Pärnu mnt. 11, Eduard Mahler'i prokuura kustunud, prokuura antud Volk Brockhausen'ile.
63. August Nükmann'i toiduainetekaupluse asukohaks Tartu, Võru 154 (enne nr. 152).
64. Rudolf Ohu jatkab äritegevust, avades talurahvatarvetekaupluse Ravila v., Palvere k.
65. Kaarel Ojavee sulgenud pagariäri Palmse v. ja avanud Rakveres, Tallinna 23 pagari-tööstuse ja -saaduste müügi.
66. Tekstiiltööstus „Pärnu“ Jaan Olberg ja Johannes Malts, Pärnu, Brackmanni 35 (enne Possieti 3), täisosanik Johannes Malts täisühingust lahkunud, mis ajast arvates ettevõtte tegevust jatkab ainuisikliku äripidajana Jaan Olberg firma all „Tekstiiltööstus „Pärnu“ Jaan Olberg“.
67. Theodor Paat lõpetanud Rakveres, Tallinna 62 saia- ja toiduainetekaupluse; avanud Palmse v., Võsul, Mere 31 pagari-tööstuse.
68. Miina Pabst'i toiduainetekaupluse asukohaks Viljandi, Pärnu mnt. 13 (enne Vilja 1).
69. Liisa Pallo, end. perekonnanimi Laigar, jatkab äritegevust, avades Tallinn, Kollane 8 toiduainetekaupluse firma all „L. Pallo“.
70. Juhan Perten, kellele kuulub Tallinnas, Liivalaia 3 leivatööstus, surnud, ettevõtte tegevust jatkab Liisa Perten ainuisikliku äripidajana firma all „Juhan Perten'i leiva-tööstus“.

(Järgneb.)

Eesti riigilippe

villaseid ja puuvillaseid mitmesuguses suuruses
suurel ja väikesel arvul soovitab

Tallinna puuvillariide kauplus

Joh. Laidna V. Karja 12,
tel. 445-48.

Abieluvaranduse lahutamise lepinguid.

Varanduse lahutajate nimed	Mis ajast	RT lisade nr.	Elukoht
Tamm, Joosep ja Kargaja, Nelly	4. XII 37	RT lisa nr. 1 4. I 38	Saru vallas Valgas, Väike-Kapsta talus Vana-Antsla v.
Kerge, Karl ja abik. Olga, Kaspre t.	3. XII 37	"	Rõngu v.
Tiks, Gothard ja abik. Maali Kaarli t.	21. XII 37	"	Tartus, Aia 60
Pajo, Eduard ja Heidemann, Mare	18. XII 37	"	Tartus, Maarja t. 9 Paasvere v.
Tamm, Jaan ja abik. Helene-Mare	11. XII 37	"	
Mengel, Johannes ja abik. Alma	27. XI 37	RT lisa nr. 2 8 I 38	Nõmmes, Vabaduse p. 181
Rondel, Konstantin ja Armolik, Benita-Elvine	9. XII 37	"	Tallinnas, Sõja t. 31—8
Pomm, Voldemar ja Daum Hilda	13. XII 37	"	Tallinnas, Narva m. 53—7
Leima, Karl ja Lutterus, Hilda-Pauline	1. XII 37	"	Tallinnas, Poska 6
Elgas, Juhan ja Assur, Edith	3. XII 37	"	Tallinnas, Saali 3—9
Rammo, Heinrich ja abik. Helene	13. XII 37	"	Tallinnas, Pärnu m. 40
Ilves, Eduard ja Habarov, Otilie	21. XII 37	"	Tallinnas, Luise 4
Kallas, Aleksander ja abik. Elfriede	19. XI 37	"	Nõmmes, Sõbra 44
Vellner, Evstafi ja Sein, Regina	21. XII 37	"	Nõmmes, Valguse 6
Pai, Salme ja Koitmaa, Kristjan	22. XII 37	"	Tallinnas, Kinga 3—2
Tuhk, August ja Elgas, Juuli	14. XII 37	RT lisa nr. 4 14. I 38	Tallinnas, Jakobsoni 45—10
Tamm, Ernst ja Bitelev, Natalie	29. XII 37	"	Nõmmes, Rohula 28—2
Graeff, Eduard, Karl ja Tiltin, Johanna	20. XII 37	RT lisa nr. 9 I II 38	Tallinnas, Kentmanni 11b,6
Jürgenson, Theodor ja abik. Helmi	4. I 38	"	Tallinnas, Lembitu 1
Hebin, Mihail ja abik. Anastasia	16. XII 37	"	Kohtla-Järvel
Stahlmann, August ja Mitt, Alide	22. XII 37	RT lisa nr. 10 4. II 38	Tartus Õne 40
Tomander, Rudolf, ja abik. Salme	5. I 38	"	Tallinnas, Kristiine t. 6—1
Lill, Aleksei ja abik. Glafira Johani t.	10. I 38	"	Tallinnas, Girsensoni 8—12
Sepp, Martin ja abik. Lydia	8. I 38	"	Tartus, Aleksandri 15
Pärilin, Rudolf-Heinrich ja abik. Leida-Agathe	5. I 38	"	Tartus, Näituse t. 9—5
Susi, Jakob ja abik. Lilli	15. I 38	"	Tartus, Vallikraavi 11
Lill, Aavo ja abik. Johanna	18. I 38	RT lisa nr. 12 8 II 38	Tartum. Torma v.
Pitka, Stanley ja Kimberg, Veera	15. I 38	"	Tartus, Salme t. 8
			Tallinnas, Kopli 44—7
			Tallinnas, Girsensoni 2a—3
			Tallinnas, S. Kloostri 11

Eesti Panga nädalaaruanne

7. veebruaril 1938. a.

AKTIVA

PASSIVA

1. Kattevara:		1. Põhikapital	5.000.000.—
kuld: rahas ja kangides	34.215.961.77	2. Tagavarakapital	908.496.77
välisraha	15.914.119.37	3. Jooksvad kohustused:	
2. Vahetusraha	1.441.854.11	a) pangatähed liikvel	47.349.258.—
3. Sisevekslid:		b) jooksvad arved:	
kaubavekslid	8.898.612.75	valitsuse	21.850.527.28
põllumajandusl.	1.991.973.81	pankade	9.811.949.01
metsatööstusl.	69.374.78	teised	2.549.963.82
4. Laenud:		4. Muud passivad	15.563.514.83
valitsusele	—		
teistele*)	11.188.714.20		
5. Kinnis- ja vallasvara	3.423.383.75		
6. Muud aktivad	25.889.715.17		
	<u>103.033.709.71</u>		<u>103.033.709.71</u>

Kattevara vahetuskord jooksvate kohustustega: 61,46%.

*) Selles summas Vab. Val. poolt garanteeritud laene Kr. 1.474.851 80

JUHATUS.

Toiduainete turg

London.

21/I. **Bacon**, kaal 112 Ingl. naela

firi	sh. 92/— 99/-
Daani	„ 98/-
Hollandi	„ 93/-
Eesti	„ 86/-
Rootsi	„ 93/-
Poola	„ 86/-

Nisu, kaal — 496 Ingl. n. = 225 kg.

Northern Manitoba	sh. 55/6
Rosario Santa Fe	„ 41/7 ¹ / ₂

Jahu, kaal — 440 Ingl. n. = 63,5 kg

Good Canadian	sh. 20/6
-------------------------	----------

Odrad, kaal — 112 Ingl. n. = 50 kg „ 10/3**Kaerad**, „ „ „ = 50 kg „ 9/3**Linad**, cif per tn.

Livonian, Basis Risten	£ 75/-
Tows Soviet	„ 77/-

Manchester.

Või.

Eesti	sh. 112/— 114/-
Läti	„ 113/— 115/-
Soome	„ 117/— 119/-
Rootsi	„ 117/— 119/-

Daani	sh. 128/— 131/
Uus-Meremaa, finest	„ 114/-
„ „ first	„ 111/-

Hamburg.

Nisu.

Sisemaa, 50 kg eest	
Manitoba I, cif 100 kg eest term. \$	6.45
Hard Atlantic, cif 100 kg eest term. „	6.81

Rukis, 1000 kg eest.

La Plata, Hamburgis	sh. 187/-
„ „ Amsterdamis	„ 185/-

10. II 38. a. **Suhkur**, cwt. (50 kg)

toores	sh. 5/0 ⁸ / ₄ —4/9
Belgia	„ 7/1 ¹ / ₂
Tšehhi	„ 6/10 ¹ / ₂
Poola	„ 6/10 ¹ / ₂
Holland	„ 7/3

Riis, Burmah II Rmk. 10.50**Või**, Berliinis,

Deutsche Markenbutter	Rmk. —
Feine Molkereibutter	„ —
Molkereibutter	„ —
Landbutter	„ —
Kochbutter	„ —

Välisbörsid

	L O N D O N										
	29. I	31. I	1. II	2. II	3. II	4. II	5. II	7. II	8. II	9. II	10. II
Frank . . .	152.81	152.90	152.56	152.78	152.81	152.84	152.53	152.62	152.90	152.68	152.59
Dollar . . .	500.75	5.0142	5.0187	5.0077	5.0092	5.0112	5.0132	5.0105	5.0115	5.0115	5.0132
Rootsi kr. . .	19.399	19.400	19.402	19.401	19.401	19.401	19.401	19.400	19.400	19.400	19.400
Daani kr. . .	22.400	22.400	22.400	22.400	22.400	22.400	22.400	22.400	22.400	22.400	22.400
Norra kr. . .	19.901	19.901	19.901	19.901	19.901	19.901	19.901	19.901	19.901	19.901	19.901
Saksa mrk. . .	12.425	12.432	12.428	12.410	12.408	12.410	12.442	12.420	12.412	12.412	12.415
Soome mrk. . .	226.22	226.20	226.20	226.20	226.20	226.20	226.20	226.20	226.20	226.20	226.20
Floriin. . . .	8.9687	8.9681	8.9675	8.9687	8.9668	8.9668	8.9675	8.9668	8.9668	8.9675	8.9693
Liira	95.15	95.25	95.30	95.15	95.20	95.20	95.25	95.18	95.20	95.20	95.20
Helveetsia fr. . .	21.625	21.625	21.623	21.613	21.600	21.596	21.592	21.597	21.608	21.610	21.606
Tšehhosl. kr. . .	142.68	142.68	142.68	142.55	142.50	142.62	142.62	142.56	142.62	142.68	142.75
Belga	29.617	29.617	29.587	29.577	29.572	29.573	29.565	29.565	29.537	29.557	29.555
Peseeta	48.600	48.600	48.600	48.600	48.600	48.600	48.600	48.600	48.600	48.600	48.600
Šilling	26.46	26.46	26.46	26.46	26.46	26.46	26.46	26.46	26.46	26.46	26.46
Slott	26.40	26.40	26.40	26.40	26.40	26.40	26.40	26.40	26.40	26.40	26.40
Pengö	25.12	25.12	25.12	25.12	25.12	25.12	25.12	25.12	25.12	25.12	25.12
Latt	25.25	25.25	25.25	25.25	25.25	25.25	25.25	25.25	25.25	25.25	25.25
Eesti kroon . . .	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25
Litt	29.37	29.37	29.37	29.37	29.37	29.37	29.37	—	—	—	—
Tšerv.	26.54	26.57	26.52	26.53	26.55	26.56	26.56	26.55	26.55	26.55	26.55
Höbe p. n. . . .	20 ^{1/4}	20 ^{3/16}	20 ^{3/16}	20 ^{3/16}	20 ^{1/8}	20 ^{1/4}	20 ^{1/4}	20 ^{5/16}	20 ^{3/8}	20 ^{5/16}	20 ^{5/16}
Kuld " "	139 sh. 7 d.	139 sh. 6 d.	139 sh. 7 d.	139 sh. 9 d.	139 sh. 10 d.	139 sh. 9 d.	139 sh. 9 d.	139 sh. 9 d.	139 sh. 8 d.	139 sh. 8 d.	139 sh. 8 d.
Plaad. " " . . .	110/—										

	B E R L I N										
	29. I	31. I	1. II	2. II	3. II	4. II	5. II	7. II	8. II	9. II	10. II
Naelsterling . .	12.435	12.445	12.44	12.420	12.420	12.425	12.425	12.425	12.43	12.425	12.425
Frank	81.25	81.60	81.40	81.40	81.20	81.30	81.50	81.40	81.40	81.40	81.40
Dollar	2.485	2.481	2.479	2.480	2.479	2.478	2.478	2.479	2.479	2.479	2.479
Rootsi kr. . . .	64.08	64.14	64.11	64.—	64.—	64.03	64.03	64.03	64.06	64.03	64.03
Daani kr.	55.51	55.55	55.53	55.44	55.44	55.46	55.46	55.46	55.48	55.46	55.46
Norra kr.	62.48	62.53	62.51	62.41	62.41	62.43	62.43	62.43	62.46	62.43	62.43
Soome mk.	55.—	55.05	55.—	54.90	54.90	54.90	54.90	54.90	54.95	54.95	54.95
Floriin	138.64	138.75	138.70	138.48	138.48	138.55	138.55	138.55	138.59	138.54	138.54
Liira	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10
Helveetsia fr. . .	57.49	57.54	57.52	57.44	57.47	57.53	57.53	57.53	57.53	57.48	57.50
Belga	41.99	42.01	42.01	42.01	41.98	42.01	42.01	42.01	42.01	42.06	42.04
kr.	49.15	49.15	49.15	49.15	49.15	49.15	49.15	49.15	49.15	49.15	49.15
kr.	68.20	68.20	68.20	68.20	68.20	68.20	68.20	68.20	68.20	68.20	68.20
kr.	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98

J. Puhk ja Pojad suurveski saadused

11. II 1938. a.

	Kroonid.		Kroonid
Nisupüül (hinnad on arvatud ühes valge puuvillase kotiga):		Poolsõre	100 kg. 43.—
„Sampo“	100 kg. 28.—	Sõre	„ 43.—
„Kungla“	33.—	Manna	„ 43.—
„Kalev“	37.—	Rukkijahu	100kg. 17.20—18.50
„Eesti parem“	41.—	Rukkipüül	„ 26.—
„Granular“	38.—	Nisujahu, pehme — sõre	28.00—43.00
		Kaerahelbed	32 —

Tallinna börsikomitee juures asuva kaupade ja prahiide komisjoni poolt koteeritavate kaupade nimekiri ja hinnad (en gros). 9. II 1938. a.

	Kroomid		Kroomid
J. Puhk ja Pojad suurveski:		Raualakk, tünnides, netto	100 kg 16 75
Jahud: rukki	100 kg 17.20—18 50	Imbutusõli D, C, netto, tünnides	" 6.75—7.75
" " püül	" 26.00	Maanteeõli	" 6.00
" nisu, pehme—sõre	" 28.00—43.00	Viljapuu-karbolineum, netto	ltr 0.30
Kaerahelbed (Herkulo)	1 kg —.32	Mootorpetrooleum,	kg 0.12,5
A/S. Rotermanni teh.		" -nafta	" 0.11
Jahud: leivajahu	100 kg —	Diiselnafta	" 0.11
" rukki	" 17.50	Putukamürk „Puttox“	" 1.50
" " püül	" 25 50—27.—	Raud, sordi	100 kg 22.00
" nisu, pehme — sõre	" 27 00—43.—	" latt	" 25.00
Nisu	" 20 00—22.50	" vits	" 28.00—35.00
Rukis	" 16.00	Raudplekk	" 34.00—38.—
Kaerad, toidu	" 14.00—15.00	" tsingitud	" 47.00—51.—
Odrad, õlle	" 18.—	Raudtalad	" 23.00 25.00
" toidu	" 16.00—18.00	Teras, talla, ree	" 29.—
Seemned: ristikehina, punane, hiline	100 kg —	" vedru	" 32.—
timuti	" —	" valu	" -90. 1.—
Linaseemned, külvi, 0/0 baas	" —	Inglitina	" 435.—450.—
Õlilinasemned, 90 ⁰ / ₀ baas fr. saatejaam	" —	Seatina	" 50.—52.—
Herned, toidu, rohelised	" 26.00	Vaskplekk, punane	" 200.—250.—
Riis, Burma II	" 47.00	" valge	" 180.—210.—
Kartulitärklis „Supérieur“	" 24.—	Tsinkplekk	" 75.—80.—
Siirup, kartuli, 42 ⁰ / ₀	" 25.00—27.—	Masinaõli	" 22.—
Glükoos	" 27.—	" Poola	" —
Margariin, kodumaa	" 77.50—87.50	" Ameerika	" 22.—
Kakao, Hollandi	1 kg 1.80—2.40	Mootoriõli, Ameerika	" 38.00—60.—
" Eesti	" 1.00—2.30	Autoõli, Ameerika ja Daani	" 42.00—105.—
Kohv, Rio, Santos jne.	" 2.65—3.30	A/Ü. Eesti Kiviõli põlevkivi küt-	
" Kesk-Ameerika sordid	" 4.75—5.75	teõli, tsistern.	1000 kg 65.00—70.—
Tee, laht., oranž Pekoe, Tseilon	" 5.60—6.—	Tsilindriõli, Ameerika	100 " 30.00—56.—
Tee, laht., oranž Pekoe, Java	" 5.00—5.50	Nafta, Vene	" 14.00—14.50
Sidrunid	kast 21.00—23.00	" Ameerika	" 14.00—14.50
Apelsinid	" 22.00—25.00	" Poola	" —
Suhkur, peenike, Englise	100 kg 44.00—44.25	Petrooleum, Vene, tsist. ja vaadid	" 15.00—16.00
" " Vene	" —	" Ameerika	" 15.00 16.00
" " Poola	" 43.50—43.75	Bensiin, Esimese Eesti Põlevkivi-	
Sool, lahtine, Vene, fr. vagun		tööst. segabensiin, fr. Tallinn, netto ltr.31
Irbooska ja Narva	" 2.50	Auto-bensiin	— .31
" lahtine, Saksa, fr. Tallinn	" 2.30—2.50	A/Ü. Eesti Kiviõli bensin „Estolin“,	
" " Vene	" 2.10—2.30	tsistern tr. Tall. ühes teedemaks.	" — .32
" " Hispaania meresool	" 2.—	Bensiin, I s., välisbensin	kg 44
Hearingad, A-s. Kaland. „K“ vag. viisi lünn	33.—	Peusooda, kodumaa	100 kg 8.50—9.00
" „Matties“	" 40.—	Seebikivi	" 29.50—30.50
" „Matfulls“	" —	Värvid, nigros., vees sulav, vällism. 1 kg	7.00
Šoti „Matties“, I sort	" 52.—	" tsinkvalge, vällism.	" 52.—59.50
" „Matfulls“	" 53.—	" tinavalge, „	" 0.80—0.84.50
Liha, sea, I sort	1 kg 00.72—00.80	" ooker, „	" 0.16—0.29
Liha, looma I sort	" 00.40—00.55	Vätisained: Superfosf. Ingl. 18/20 ⁰ / ₀ kott	—
Õlikoogid, linaseemne	100 kg 15.00—15.50	Superfosfaat Holl.	" —
Sojatangud	" 16.—	" Vene	" —
Nisukliid	" 12.—	" lahtiselt, fr. piir 100 kg	—
Kivisüsi, sepa, fr. Tallinn	1000 kg 36.50	Segafosfaat 22/23 ⁰ / ₀	" —
Kivisüsi, auru, Newcastle, fr. Tall.	" 31.50	Eesti fosforiit 25/27 ⁰ / ₀	" —
Koks, gaasi, Tallinna gaasivabr. 1000 kg	50.—	Kaalisool 40 ⁰ / ₀	—
Küttesturvas (A/s., Eesti Turbat. “)	" 10.—	Salpeeter, tsüüli 16 ⁰ / ₀ (terakujul.)	" —
Põlevkivi, netto	" 9.—	Tsement,	
Kütteõli, vaadi viisi, netto	100 kg 5.60	Portland, Kunda, pütt 170 kg, fr. Rakvere	5.85
Raskeõli A. B. C.	" 8.00	paberkottides	5.15
Estobituumen A. B. C. D. E. F.		Kriit, toores	100 kg 3.50—4.00
tünnid br.	" 9.75	" pestud	" 4.15—4.25
Asfaltemulsioon	" netto " 10.25	Kivitorv	" 14.00—24.00
" mastiks	" " 5.75	Puutorv	" 18.—
Katuselakk, vaatides, „ br.	" 10.25	Lubi Tallinna, saatekuluga	" 33.—
Fenolaat, tünnides,	" netto " 5.25	" fr. Tamsalu	" 22.—
Karbolineum „Estokarbolineum“		Kips, krohvimise, fr. v. Irbooska	" 30.—
A. B. C. netto	" 8.75—11.75	" krohvimise, v. Tallinn	" 35.—

	Kroonid
Telliskivi, I s., fr. Tallinn, sadam 1000 tk.	—
Silikaat, I s., fr. vabrik	42.00
Tulitikud, originaalkast (5000 toosi)	kast 125.—
Tallanahk, Eesti nahast	1 kg 2.30—2.60
Tallanahk, Ameerika, I s.	" 2.60—2.90
Linaseemneõli	100 " 63.00—64.—
Värnits	" 64.00—65.—
Piirit., puh., eksp. (ekskl.v.) fob. Tall. hl/alk. 33.00—35.—	
Paber, rotatsioon	100 kg 23.20
Puuvillane riie, Bjas, netto	mtr. 52.00—62.00
" Mitkal "	" 40.—53.50

9. II 1938. Puuvill, Liverpooli börs.
 American Fully Middling inglise nael (lbs) eest ingl. pennides (d) loko 4.91; veebr. 4.77; märts 4.81; apr. 4.84; mai 4.87;
 Lambavill 15. II 38. a.

" I sort	1 kg Kr. 3.55
" II "	" " 2.80
" III "	" " 2.05

Või. — Tendents: kindel.
 1. sort 1 kg Kr. 1.59, mis on tuln. sisse 3.—6. II 1938.
 Lambaliha. 9. II 38. a. Eksporditava värskete lambaliha hind Tall. tapamaj. headuse järgi 90—95 s. kg.
 Peekonsigade nädalahinn. Tallinnas 4. II 1938. a.
 Peekonsigade tapakaalud:

	I sort	II sort	III sort	IV sort
60—72 kg	0.87	0.82		
55,5—59 " }	0.82	0.78	Siseturu	hinnad
72,5—75 " }				
75,5—80 " }	0.78	0.74		

Elussigade hindadeks noteeriti:
 90—120 kg raskused 60 s. eluskaalu kg.
 121—160 " " 65 " " "
 üle 160 " " 60 " " "

Kanamunad. 4. II 38. Tendents: rahulik.
 1 kg eksportmune fr. kogumispunkt Kr. 1.—
 1 " siseturumune Kr. 90.

Piim. 7. II 1938. a.
 Talupidajate poolt müüdava piima hind Tallinnas ühe liitri eest:

I valiku rõõskpiim lahtistes nõudes kauplustele müües	13	s. ltr.
I valiku rõõskpiim lahtistes nõudes piimatööstustele müües	12	" "
II valiku rõõskpiim lahtistes nõudes kauplustele müües	11	" "
II valiku rõõskpiim lahtistes nõudes piimatööstustele müües	10	" "

Juust. 31. I 38. — Tendents: kindel.
 Juustu hinnaks noteeritakse ilma riikliku juuremaksuta fr. Tallinn

Eksportjuust:	Siseturu juust
sort 12 A 112 senti kg. Šveitsi	135.—
" 12 B 109 " " Hollandi	115.—
" 11 A 110 " " Backstein	100.—
" 11 B 107 " " Konserv.	135.—

Lina d. 4. II 38. Tendents: tagasihoidlik.
 Lina kokkuostuhinnad sentides ühe kg eest franko kokkuostja ladu riiklike standardsortide alusel (s. o. sortide eest, mis vastavad Põllutööstusministeeriumi lina väljaveo kontrolli nõuetele nii omaduste kui ka harimise ja sidumise poolest):

	Petseri- ja Võrumaal	Mujal Eestis
Lina, ristna R	117	115
hoffsdreiband HD	108	106
dreiband D	99	97
ordinäärdreiband OD	90	88
liivi ordinäärdreiband LOD	81	79
takupraak H	72	70

	Kroonid
Takud I	1 kg. 79
" II	" 69
" III	" 59
" ehituse	" 17
Kartulid. 7. I 38. — tendents: söögikart. tagasih. tööstuskart. püsiv	
Söögikartul: Virumaa raudteejaam. 2.50—3.10 kv	
Seemnekartul:	—
Tööstuskartul: piiritusevabr. 11—13 s. tärglise kg. ehk	2.10—2.40 s. tärglise kg.
Aiasaadused. 4. II 38.	

Õunad: liivi sibulõun, ekspordikõlvulised, pakkimiskuludeta fr. Tallinn — s. kg.; talvesordilised, punasevärvilised, ekspordikõlvulised, pakkimiskuludeta fr. Tallinn — s. kg.
 Jõhvikad: ekspordikõlvul., fr. Tallinn, pakkimiskuludeta

Tendents: Sigurid: ekspordikõlvul., fr. kogumisp. 19 s. kg. Tendents: vaikne.

Sibulad: ekspordikõlv., fr. kogumisp. 24 s. kg. Tendents: kindel.

Kurgid: konservitud, ekspordikõlvulised, ca 5 kg plekknõu Kr. 2.20 Tendents: püsiv.

Metsamaterj. hinnad fr. laduplats Tallinn. 12. I 38:

Palgid: kuusk ja mänd	thm. kr. 17.00—19.—
Pakud, kuusk	r.-m. " —
" mänd	" " —
Paberipuud	" " 9.—12
Toepuud	" " 7.—8.—
Pakud: kask	thm. " 20.00—30.—
" lepp, I sort	" " 34.—
" " II sort	" " 20.—
" haab I "	" " 35.—
" " II "	" " 25.—
Prussid	" " 35.00—37.00
Saetud materjal + 25% laudu:	
" kuusk u/s	" " 38.50
" " IV sort.	" " 34.50
" mänd u/s	" " 38.50
" " IV s	" " 34.50
Kastilauad	" " —
Krohvilistud	" " 28.00—34.00
Liiprid 25 cm × 25 cm × 272 cm tk. "	" " —
" 15 " × 25 " × 270 " " "	" " 3—
Tendents: vaikne.	

Lina	P r a h i d.
Tallinn — Stettin	1000 kg Rmk. 14.25
" — Gent	1016 " sh. 30/—
" — Dundee	" " 32/6

Puumaterjalid.	Standard
Tallinn—London	sh. 45/—
" — Hull	" " 45/—
" — Southampton	" " —
" — Manchester	" " 55/—
" — Grangemouth	" " 37/6
" — Belfast	" " 60/—
" — Dundee	" " 40/—
" — Antwerpen	" " 45/—
" — Gent	" " 45/—
" — Rotterdam	" " 42/6
" — Amsterdam	" " 46/—

Segakaup.
 Tallinn — Stettin 1000 kg Rmk. 18.00—30.—
 " — London 1016 kg sh. 17.00—45.—
 " — Stockholm 1000 kg Rkr. 11.00—30.—
 " — Stettin, või, tünn Rmk. 1.50
 " — London 1016 kg sh. 2/6

Kreenholmi Puuvillasaaduste Manufaktuuri Osaühisus

Asutatud 1857. a.

V A B R I K U D: Kreenholmis, Narva lähedal.

J U H A T U S: Tallinnas, Pikk tän. 68, tel. 426-63

M Ü Ü G I K O H T: Kaubandus A-S. „Kreenbalt“
Tallinn, S. Karja 13, tel. 425-14

Müük ainult suurel arvul

K./M. „TALLINNA TEKSTIIL“

V. Karja 9.

Riidekaubad.

Pärnu 8.

Sellega teatame, et meie
kodukeskjaamal on

nr. 415-00

Thomas Clayhills & Son.